

Doktore,
ted^v to chce

klid!

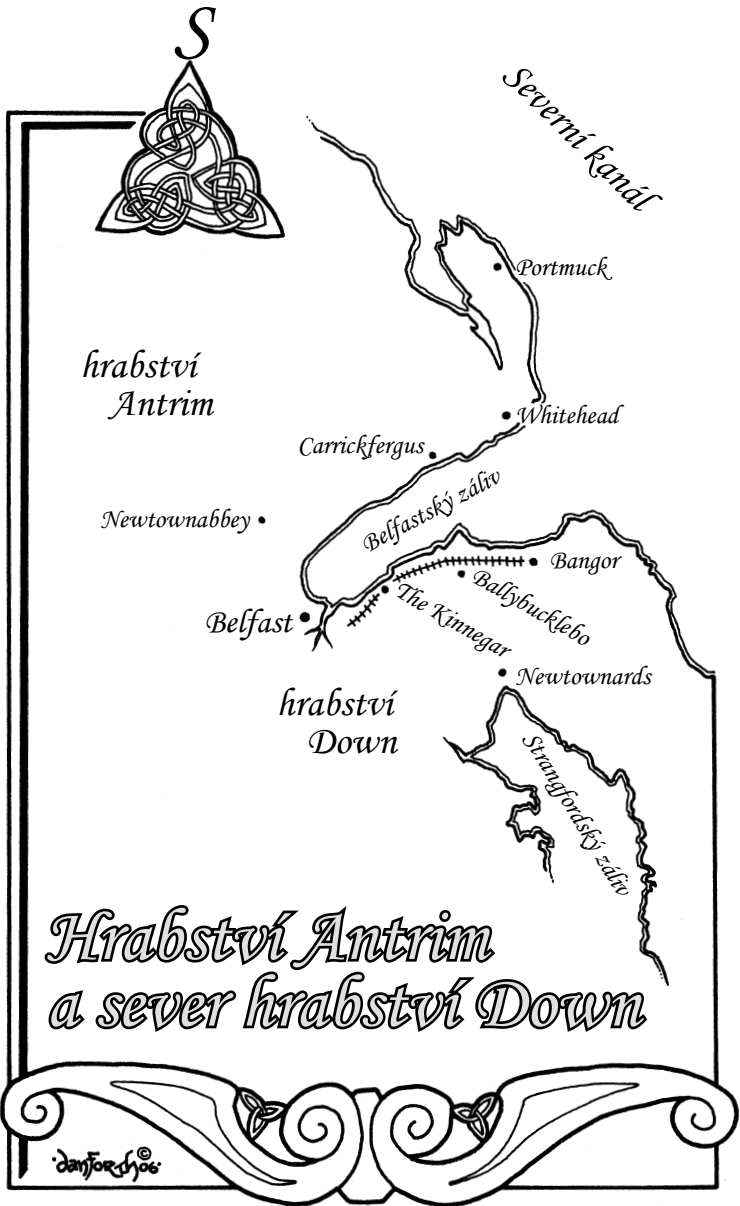
PATRICK TAYLOR

Patrick Taylor: An Irish Country Village
Přeložila Věra Klásková

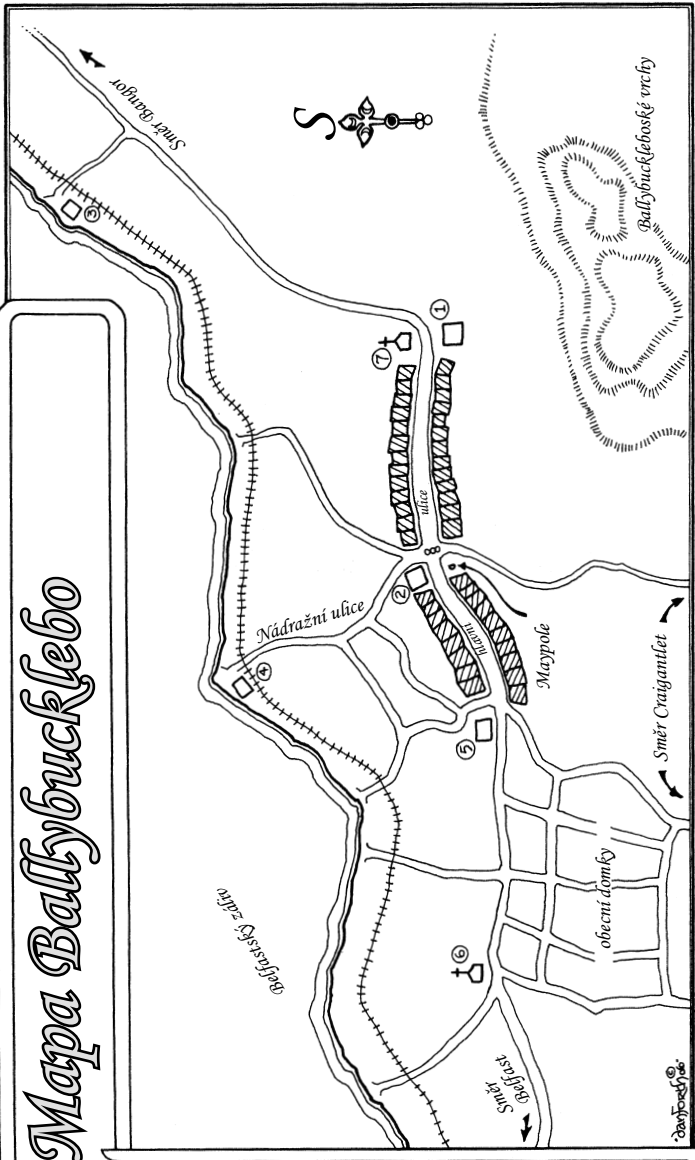
© 2008 by Patrick Taylor
Translation © Věra Klásková, 2010
ISBN 978-80-7335-352-0

*Věnováno všem venkovským praktickým lékařům
po celém světě*

Mapa Ballybucklebo

- 1 dům doktora O'Reillyho
- 2 U Černé labuě
- 3 dómek Maggie MacCorrleové
- 4 nádraží
- 5 policejní stanice
- 6 kaple sv. Kříže
- 7 presbyteriánský kostel
- 8 domy
- 9 obilniny
- 10 semafor
- 11 železnice
- 12 kope

© 2008

PODĚKOVÁNÍ

Doktor Fingal Flahertie O'Reilly se poprvé objevil před dvanácti lety. Na jeho postupný vývoj laskavě dohlížel Simon Hally, redaktor časopisu *Stitches*. O'Reillyho podporovaly v dospívání dvě další pozoruhodné osoby: Carolyn Batemanová, která všechny moje rukopisy před vydáním rediguje, pulíruje a poskytuje mi ohledně nich cenné rady, a Natalia Aponteová z nakladatelství Tor/Forge Books, New York, jež měla neochvějnou víru v obyvatele Ballybucklebo, a v jednom kuse mě povzbuzovala.

Během přípravy na psaní této knihy jsem měl nesmírné štěstí, že jsem se mohl opřít o odbornost dvou lékařů, patologa dr. Jimmyho Sloana a neurochirurga dr. Dona Griesdalea. Ochota, s níž pomáhali starému unavenému gynekologovi pochopit jemnější detaily ohledně infarktu myokardu a Parkinsonovy choroby, byla neocenitelná.

Bezvýhradné díky pak spolu s pány O'Reillym a Laverlym vyslovuji vám všem!

1

NĚCO OSUDNÉHO HROZÍ STÁTU*

Barry Laverty – doktor Barry Laverty – zaslechl cinknutí pánve o sporák a ucítil smažící se slaninu. Hospodyně doktora O'Reillyho paní „Kinky“ Kincaidová právě chystala snídani a Barry si uvědomil, že už mu notně vyhládlo.

Po schodišti zadupaly kroky a hluboký hlas pronesl: „Brejtro, Kinky!“

„Brejtro, doktore drahá!“

„Mladej Laverty už je vzhůru?“ Navzdory skutečnosti, že na zahrádce za domem doktora Fingala Flahertieho O'Reillyho se včera dlouho do noci veselila půlka vesnice Ballybucklebo, příslušící k hrabství Down v Severním Irsku, sám doktor O'Reilly, Barryho starší kolega, byl vzhůru a v plné polní.

„Už jsem slyšela, jak se tam motá, ba.“

Barry měl sice trochu v hlavě, když ale vycházel ze svého podkrovního pokojíku, usmíval se. Zvyk této ženy z Coruku přidávat na konec většiny vět slůvko *ba* mu připadal roztomilý a méně rozčilující než věčné „tak to je“ nebo

* Shakespeare: Hamlet. K citacím z literatury srovnej poznámku na s. 507. (Pozn. překl.)

„to teda jo“, jimiž zdůrazňovali svá tvrzení jeho vlastní rodáci ze severoirského Ulsteru.

V koupelně si vymyl spánek z modrých očí, jež na něho v holicím zrcátku mžouraly z oválného obličejce, zpod husté kštice, ze které na temeni trčela neposlušná štětíčka.

Dooblékl se a sešel dolů do jídelny. V přízemí minul salonek, který O'Reilly užíval jakožto ordinaci – Barry věděl, že lékař v Americe by ji nazval kanceláří –, kde by v budoucnu rád trávil hodně času. Zastavil se, aby do místnosti, jež mu už byla důvěrně známá, letmo nakoukl.

„Nestůj tam jak tvrdý Y!“ zavrčel odnaproti z jídelny O'Reilly. „Pojď už dovnitř, ať nás Kinky může nakrmit.“

Barry vstoupil do jídelny a v srpnovém slunci, linoucím se do pokoje arkýřovými okny, jen zamrkal.

„Brejtro, Barry!“ O'Reilly, na sobě pruhovanou košili bez límečku a červené šle přidržující tvídové kalhoty, seděl v čele rozměrného mahagonového stolu a v jedné ze svých velikých rukou třímal hrnek čaje.

„Brejtro, Fingale.“ Barry se posadil a nalil si čaj. „Hezkej den, co?“

„S tím bych souhlasil,“ pravil O'Reilly, „nebýt silný slabosti, která mě zmáhá.“ Zív, počal si masírovat skrání a vraštil přitom huňaté obočí. Barry viděl bělmo O'Reillyho hnědých očí, prokvetlé drobounkými žilkami. Drsný obrův obličej s květákovitými ušima a zahnutým nosem se rozšklebil v úsměvu. „Když jsem byl u maríny, říkali jsme tomu dobrovolné sebepoškozování. Včera to byl fakt mejdan jaksepatri.“

Barry se zasmál a zauvažoval, kolik pint guinnessu jeho rádce včera večer porazil. Pití mělo na O'Reillyho zpravidla asi takový účinek jako čajová lžička vody na lesní požár. Barry si stále nebyl jist, zda šlechetná nabídka, kterou mu kolega učinil uprostřed tak bujného mejdanu, byla

jen opilecký žvást, anebo vážně míněný návrh. Když se probudil, nejdřív ho napadlo, že se mu to celé jen zdálo, ale teď si jasně vybavoval, že než večer položil hlavu na polštář, umiňoval si, že dnes po ránu musí sebrat odvahu a zeptat se O'Reillyho, jestli to myslel doopravdy.

Věděl, že by do toho štourat neměl, že by měl radši počkat, až O'Reilly nabídku zopakuje ve stavu poněkud profesionálnějším, ale čert to vem – tohle je přece důležité. Sklopil zrak ke stolu, vzápětí se zadíval O'Reillymu přímo do očí. „Fingale,“ řekl a odložil šálek.

„Co je?“

„Myslel jste to vážně, když jste mi nabídl na jeden rok asistentské místo na plný úvazek a pak partnerství ve vaší praxi?“

O'Reillyho hrnek s čajem se zarazil na půl cestě k ústům. Linie vlasů sjela níž a nakrabatila mu kůži na čele. Na špičce zahnutého nosu se objevila bílá skvrna.

Barry se mimoděk otočil k obrovi jedním ramenem, jak by to v dávných dobách nejspíš učinil účastník souboje na pistole, aby pro svého protivníka představoval menší terč. Zbělelý nos byl spolehlivým znamením, že v O'Reillyho tělesné skořápce doutnají ohně, jež se užuž chystají vyvřít na povrch.

„Cože jsem?“ O'Reilly bříknl šálkem o talířek. „Cože jestli jsem?“

Barry polkl. „Já chtěl jen říct –“

„Pro Kristovy drahý rány, já vím, cos chtěl říct. Proč máš krucinál dojem, že jsem to nemyslel vážně?“

„No...“ Barry se zoufale snažil vyjádřit se diplomaticky. „Vy... tedy my... měli jsme drobet pod čepicí.“

O'Reilly odstrčil židli od stolu, sklonil hlavu k jedné straně, upřeně se na Barryho zadíval – a propukl v smích. Ozval se mocný hrdební rachot.

Barry s očekáváním pohlédl O'Reillymu do tváře. Špička nosu znovu nabyla obvyklého zabarvení. Vrásky od smíchu v koutcích obrovských očí se prohloubily.

„Ano, doktore Barry Laverty, myslel jsem to vážně. Ksakra, samosebou, že jsem to myslel vážně. Rád bych, abys tu zůstal.“

„Děkuju vám.“

„Mně neděkuj. Poděkuj sobě. Kdybych se nedomníval, že sem do Ballybucklebo pasuješ, a kdybys nepadl do oka pacientům, nic takového bych ti nenabízel.“

Barry se usmál.

„Zkrátka takhle pokračuj, ujednáno?“

„Ano.“

O'Reilly vstal a vykročil kolem stolu, až se nakonec zastavil nad Barrym. Napřáhl pravici. „Kdybychom byli párek koňských handlířů, slušelo by se plivnout si do dlaní, než dohodu zpečetíme, ale mám pocit, že dva doktoři by mohli od plivanců upustit ve prospěch obyčejného stisku rukou.“

Barry se zvedl a přijal O'Reillyho ruku. S úlevou shledal, že nemá prsty ve svěráku – při O'Reillyho stisku lidem jinak většinou praskaly klouby. „Díky, Fingale,“ řekl. „Mocrát děkuju a vynasnažím se –“

„To ti věřím,“ opáčil O'Reilly a pustil Barryho ruku, „ale z týhle vážný rozpravy jsem dostal ukrutnej hlad, a dokud se nenasnídám, jsem asi tak milej jako lev s bolavou hlavou. Kde je ta Kinky, krucisakra?“ Obrátil se a loudavě se vydal ke své židli.

Barry uslyšel, jak O'Reillymu hlasitě zakručelo v žaludku. Neřekl ale: „Promiň.“ Barry už zjistil, že tenhle muž se nikdy neomlouvá; jeho dnešní přiznání, že je prchlivý, se asi nejvíc blížilo vyjádření lítosti nad tím, že na Barryho před chvilkou křičel. Jen zřídka někomu vysvětloval své

chování a zdálo se, že žije výhradně podle vlastních pravidel, z nichž první znělo: *Nikdy, nikdy, nikdy pacientům nedovol, aby ti přerostli přes hlavu.*

Barry za sebou zaslechl hluk, a když se ohlédl, uviděl stát ve dveřích paní Kincaidovou. Přicházet ji neslyšel. Na ženu své váhové kategorie našlapovala překvapivě zlehka.

„Už jste nachystaný na snídani, páni doktoři?“ řekla a přesunula se do místnosti. Na příborník položila ták, zvedla z něj talíře a jeden postavila před O'Reillyho, zatímco druhý přistrčila Barrymu. „Nechtěla jsem rušit. Víím, že rozprávíte vo důležitých věcech, ba!“ V očích jí šelmovsky zajiskřilo a vzápětí mrkla na Barryho. „Ale vobčas se necháte unýst, vidte, drahoušku doktore O'Reilly? Něco takovýho je prej moc škodlivý, co se tejtče krevního tlaku.“

„Jsem unešen vámi, Kinky.“ O'Reilly se na ni zakřemil, ale přitom se na ni díval jako malý kluk na maminku, když ví, že ho přistihla při nějaké rošťárně.

Barry mezitím upřel pozornost na snídani. Na jeho talíři si ve společnosti vejce s oranžovým žloutkem hověly dva plátky belfastské slaniny. Na křupavém trojúhelníčku opečeného domácího chleba trůnila polovina smaženého rajčete. Pokrm byl završen vepřovou klobásou, dvěma jelitky a jitrnicí. Když Barryho pošimrala v chřípí pára stoupající z talíře, ucítil, jak se mu sbíhají sliny. Kdyby ho tady neudržely profesionální důvody, převážít misku vah na stranu Ballybucklebo by dokázalo i jen samo kuchařské umění paní Kincaidové. „Děkuju, Kinky,“ řekl. „Až se tímhle propracuju, budu moct jít sehnat krávy do stáje.“

Uviděl její úsměv. „Jen si dejte do lebedy, i když vám povídám, že vařit není žádněj kumšt. A krávy nechte farmářům, ba!“ Obrátila se k odchodu. Od stříbrného drdolu se jí odrazily paprsky slunce, jež vklouzly dovnitř arkýřovým

oknem, zaleskly se jí ve vlasech a vykouzily diamanty na broušených skleničkách v příborníku.

„Díky, Kinky,“ řekl O'Reilly, založil si za výstřih košile lněný ubrousek a zamával vidličkou. „Přísámbůh, dokázal bych zblajznout celého koně, clydesdaláka i se sedlem a příslušenstvím,“ prohlásil vážně a nacpal si do úst větší část jednoho plátku slaniny.

Barry polkl kousek rajčete.

O'Reilly napíchl kus jelita a žvýkal ho s vervou, jež by sloužila ke cti vyhladovělému krokodýlovi hodujícímu na tučné gazele. „Bez snídaně nejsem v stavu čelit novému dni. Až tohle spořádám, bude ze mě novejš člověk.“

Když Barry rozkrojil slaninu, uslyšel zvonek u dveří, Kinkyiny kroky a mužský hlas. Kinky se vzápětí znovu objevila v jídelně. „To je mlíkař, Archibald Auchinleck.“

„V neděli ráno?“ zabručel O'Reilly pusou plnou domácího chleba.

„Prej že se vomlouvá, ale –“

„No jo furt,“ zavrčel O'Reilly a vyškubl si ubrousek zpod košile. „Uvážíme-li, jak mě ty zdržuješ od snídaně svejma otázkama, a to, jak mě v ní ruší pacienti,“ proklál Barryho pohledem, „je jasné, že uhynu hladý!“ Zvedl se a obešel stůl. Paní Kincaidová stůl obkroužila z protější strany. Jako tanečníci při *slip gigu*, pomyslel si Barry.

„Šoupnu vám to zpátky do trouby. Aby to bylo teplý, ba.“ Zvedla O'Reillyho talíř.

Barry přikývl a pustil se zase do jídla. Utěšené ráno zničehonic roztránil řev.

„Copak ty nevíš, co je sakra za den, Archibalde Auchinlecku, ty pitomá primitivní primadono? Copak ty to nevíš, ha?“ Při O'Reillyho zaryčení se Barrymu roztancoval šálek po talířku. „Odpověz, ty přibbblej, politováníhodnej parazite!“

Barry byl jen rád, že na příjmu tohoto vysílání není on sám. Snažil se sice natahovat uši, seč mohl, mlékařovu odpověď však nezachytil.

V hlavě se mu opět ozvala ona věta. *Nikdy, nikdy, nikdy pacientům nedovol...*

„Neděle. Výborně! Učiněnej génius! Za tohle bys měl dostat Nobelovu cenu. Dnes není pondělí. Není ani pátek. Je *neděle*. Už chápu význam toho, co stojí v Kni-ze knih. Genesis, kapitola první, verš dvacátý pátý říká, že pátého dne Bůh ‚učinil rozmanité druhy všelijakých zeměplazů‘. To budou bezpochyby tvoji příbuzný, Archibalde Auchinlecku! Ale co – co se píše v kapitole druhé, ve druhém verši, o dni sedmém? To mi teda pověz!“

Přes chodbu se do jídelny doneslo tlumené mumlání.

O'Reilly dál vztekle hulákal. „Píše se tam – a ty mě prosím oprav, jestli se pletu: ‚Sedmého dne dokončil Bůh své dílo...‘ A odpočíval. Cože to dělal?“

Barry si domyslel neslyšitelnou odpověď: „Odpočíval, pane.“

Nikdy, nikdy, nikdy pacientům nedovol...

Barry slyšel, jak O'Reilly pokračuje v tirádě. „Ano, odpočíval. *Odpočíval, krucinál himlbergot!* A teď mi pověz, Archibalde Auchinlecku, jestli náš dobrý Pán mohl o šabatou složit ruce do klína, proč to, kurníkšopa, nemůžu udělat já? Co tě, ve jménu Všemohoucího, opravňuje k tomu, abys mě dneska, v neděli, otravoval s obyčejným bolením zad, který máš už celý tejdny?“

... *aby ti přerostli přes hlavu.* Tohle je první zákon O'Reillyho lékařské praxe, pomyslel si Barry se širokým úsměvem, a v důsledku toho se O'Reillyho pacienti musejí řídit pravidlem číslo jedna, které zní: „Nepíchej rozzuřeného bulmastifa do oka tupým klackem.“

O'Reillyho hlas ztratil mezitím poněkud na síle a zdálo se, že zní klidněji. „Dobrá, Archie. Dobrá. To stačí. Já vím, že se z rozvážky mlíka můžeš utrhnout jen v neděli. Asi ti takhle dává zabrat právě to, jak se při rozvážení láhví věčně skláníš a ohýbáš, a taky tě určitě trápí, že máš kluka v britský armádě. Pojď mi povykládat o svých zádech a já se mrknu, co pro tebe můžu udělat.“

Barry vytřel vaječný žloutek soustem chleba. Ano, tohle je celý O'Reilly, řekl si v duchu. Prchlivost srovnatelná se sopečnou činností druhého stupně, která se snoubí s encyklopedickými znalostmi o pacientech a pocitem povinnosti vůči nim, vedle nějž vypadá Hippokratova přísaha stejně otřepaně jako průpovídky z vánočních třaskavých žabek.

Odstrčil talíř, zvedl se od stolu a vyhlédl oknem ven. Byl nádherný den, a protože O'Reilly řekl, že si dneska může vzít volno, je osvobozen od všech povinností.

Dnes bude užívat svobody se vším všudy. A zítřek už označuje počátek jeho asistentského období u doktora Fingala Flahertieho O'Reillyho.

2

CO KRÁSNÝCH JITER MĚL JSEM MOŽNOST ZAŽÍT*

O'Reilly se s brbláním vrátil do jídelny, aby dojedl přihívanou snídani. Archibald Auchinleck, vyučený mlékař, odcházel s receptem v ruce a stále ještě se hluboce omlouval velkému muži, že ho vyrušil o šabatu.

Než Kinky odešla na ranní bohoslužbu do presbyteriánského kostela, který stál na protější straně silnice, před zrcadlem v hale si nasadila nedělní klobouk. „S tím novým kazatelem to bude pošušňání! Slyšela jsem ho kázat v minulým tejdenku a člověk cejtil na šest stop, kam až doprskne.“

„Snad byste si měla vzít deštník.“

„Ále jděte, doktore Laverly! Kdybych napochodovala do kostela s parapletem, vypadala bych jako ouplnej blb,“ zahihňala se Kinky.

Při téhle představě se uchechtnutí neubráníl ani Barry. „Jen si to užijte, Kinky,“ řekl. „Po uvaření takové přepychové snídane si zasloužíte trochu zábavy.“ Sedět v kostele, naslouchat nekonečnému kázání a uhýbat přitom před plivanci, to se jaksí neslučovalo s jeho představou o radostném prožití svátečního nedělního dopoledne.

* Shakespeare: sonet XXXIII. (Pozn. překl.)

„Tak zábavy, jo?“ řekla Kinky a vypjala se, jako by se chystala pustit se s ním do zápasu, ale pak jen vzdychla: „Vy mladý! Myslíte si, že všechno by mělo bejt jako ty Beatles dneska. Někdy si myslím, že jsou dojistá přesvědčený, že jsou populárnější než sám Ježíš. Hanba je to, ba!“

Znovu si narovнала klobouk a majestátně odkráčela.

„Máte pravdu, Kinky!“ křikl za ní Barry v naději, že ji neurazil. Žena, která je schopna zastávat od druhé světové války místo hospodyně u doktora Fingala Flahertieho O'Reillyho, se však neuráží tak snadno. Bude nicméně moudré mít ji na své straně. Musí si promyslet, jak by jí to vynahradil. Pro všechny případy.

Teď ale ještě ne. Měl jiné plány.

Neprožívá sice dnešní den přesně tak, jak doufal, ale jak O'Reilly s oblibou říkával pacientům: „Co nelze vyléčit, musí se vydržet.“ Barry zauvažoval, jestli Fingal ví, že tenhle citát pochází od Roberta Burtona, mrzutého anglického vikáře, který napsal v sedmnáctém století knihu s lákavým titulem: *Anatomie melancholie*. Nejspíš to ví, protože O'Reillymu toho moc neunikne.

Barry měl jiné plány, ale ty nezahrnovaly Patricii Spenceovou, báječnou dívku, s níž se minulý měsíc náhodou seznámil při jízdě vlakem do Belfastu. Jedenadvacetiletá studentka stavebního inženýrství vtrhla do jeho vesmíru s jasnou supernovou, přestože ho před deseti dny varovala, že se vzhledem ke svému náročnému studiu rozhodně nehodlá do nikoho zamilovat. Od té doby ji neviděl, ale včera odpoledne se jakoby zázrakem bez ohlášení objevila na rozlučkovém večírku Galvinových. Později večer mu u sebe doma dokonce uvařila večeři a Barry si stále ještě pamatoval, jakou chuť měly jejich polibky na rozloučenou. A jak chutnaly ty lasagne! Na inženýrku nevaří vůbec špatně.

Jenomže dnes jela Patricie na návštěvu k rodičům do Newry, asi čtyřicet mil jižně od Belfastu. Slíbila, že mu co nevidět zavolá, a s tímhle slibem se musel spokojit, ačkoli už toužil po tom, aby jí mohl povědět, jaké vyhlídky se mu naskýtají tady v Ballybucklebo.

Je překrásný den, pomyslel si, tak proč bych nešel ven a neužil si ho? Na procházku neměl čas už celé týdny a trocha pohybu mu prospěje.

Strčil hlavu do jídelny. „Vyběhnu si na chvíli ven, Fingale.“

„Cože si?“

„Vyběhnu ven. Říkal jste... včera jste říkal, že si dneska můžu vzít volno.“

„Kristepane! Před půlhodinou jsi povídal, že víš, že abys byl hoden stát se mým partnerem, budeš se muset snažit, abych byl spokojený. Jo, praxe není skautskej tábor!“

Barry potichu zamumlal: „Podle toho, jak se na to díváte dnes, pane O'Reilly, to vypadá spíš na koncentrák.“

„Co prosím?“

„Nic, nic.“ Barry se zhluboka nadechl. „Takže si nepřejete, abych měl dnes volno?“

Uviděl, jak O'Reilly vrtí hlavou. „Ne, to je v pořádku. Nechtěl jsem ti zakazit volnej den. Jenom mi přišel na mysle Archie Auchinleck.“

„Ten s bolavými zády?“

„Tohle aspoň říká.“

Barryho to přes veškerá předsevzetí zaujalo, a tak vstoupil do jídelny. „Myslíte, že se ulejevá?“

O'Reilly zakroutil velkou hlavou. „Kdepak, Archie ne. Ten neprošvihl z rozvážky ani den už bůhvíkolik roků.“

„Tak o co jde?“

„O jeho syna.“ O'Reilly zvedl oči od talíře. „Má kluka jedináčka a ten se dal k britské armádě.“

Barry si vzpomněl, že v televizi viděl pořad o nějakých britských jednotkách u mírových sil Organizace spojených národů. „Není na Kypru, že ne?“

O'Reilly kývl. „Obávám se, že ano. A ti Turci nebo Řekové nebo co je to za pitomce po nich střílejí. Chudák Archie je z toho celej nemocnej.“ O'Reilly vstal. „Neměl jsem na něj křičet. My doktoři nenaděláme ani prd, dokud se mu kluk nevrátí domů. Člověka to setsakrament-sky deptá.“

A když tebe něco deptá, tak se vztekáš, vid', Fingale? pomyslel si Barry.

„Tak už uháněj. Užij si volna co nejvíc. Škoda, že je neděle.“

„Proč?“

„Jinak by sis mohl dát ostříhat vlasy.“

„Ale já nepotřebuju ostříhat.“

„Však se brzo dočkáš. Odteď budeš dít jako mezek, takže nebudeš mít čas si ani k holiči zaskočit.“

Barry viděl, jak se O'Reillymu prohloubily vrásky od smíchu, které měl kolem očí, a pochopil, že je to planá hrozba, ačkoli pokud budou pacienti chodit tak jako poslední měsíc, budou s O'Reillym prací přímo zavalení – a on se na to docela těšil.

„Až mi začnou lézt přes límec, můžete aspoň klientům říkat, že se snažím držet krok s Beatles.“

O'Reilly se zasmál. „Hele, jestli se chystáš pustit do nějaký práce, dělej ji radši pořádně, jinak to nech plavat. Když už, vem si spíš příklad z Rolling Stones. Viděl jsem je tuhle ve zprávách: vypadají jako parta stohů sena, co si vyšlápala na procházku.“

„O těch jsem nikdy neslyšel.“

„No, myslím, že o nich brzo uslyšíš,“ řekl O'Reilly. „Mají docela zajímavěj zvuk.“

Barry sledoval, jak si O'Reilly loupe pomeranč a nějak se mu daří vytvářet dlouhou celistvou spirálu. „Beru vás za slovo.“

„Klidně. A za slovo mě ber ještě v jedné věci.“ O'Reilly se zakřivil. „Slíbil jsem ti na dnešek volno, takže hajdy ven a koukej si to užít!“

„Díky, Fingale.“

Barry vyšel předními dveřmi a vykročil po ballybuckleboské hlavní ulici. Naproti přes silnici viděl dokořán otevřené dveře presbyteriánského kostela a na schodech kazatele v černém rouchu, který vítal své stádečko.

Srpnové slunce se přehouplo přes hřeben ballybuckleboských vrchů a svítilo z oblohy modré jako čermáččí vajíčko. Skloněná věž kostela naproti vrhala šišatý stín na tisy a náhrobní kameny na nevelkém hřbitůvku.

Barry pozoroval lidi chvátající hlavní ulicí ke kostelu: muže v černých oblecích, ženy v letních šatech, klobouku a rukavičkách, upravené a vymydlené děti. Podle toho, co si pamatoval ještě z dob, kdy ho jako kluka brávali neděli co neděli do kostela v Bangoru, spěchali všichni pro svou týdenní dávku síry a plamenů pekelných. Presbyteriáni dovedou být přísní – Jan Kalvín ani John Knox žádné lidské slabosti nestrpí.

Některé zbožné duše Barry poznal. Třeba Julii MacAteerovou s dlouhými blond vlasy, jež se jí houपालy pod slamáčkem, mladou ženu z Rasharkinu v hrabství Antrim, která se sem přistěhovala teprve nedávno. Usmála se na něj: „Břejtro, doktore!“

„Břejtro, Julie.“

Maggie MacCorkleová, která se mu poprvé představila stížností, že ji bolí hlava dva palce nad temenem, měla bizarní klobouk. Barry na něj musel chtět nechtět zírat, protože Maggie si za stuhu zastrkovala každý den jiné květiny.

Dnes ji zdobily dva hnědé hledíky. „Brejtro, doktore Lavery.“

„Brejtro, Maggie. Jak se vám dnes vede?“

„Hlava mě kapánek bolela,“ odvětila a ukázala na místo přesně dva palce nad hlavou. „Ale tím se nemusíte trápit, pane doktore.“

„A co Sonny?“ řekl a v duchu si poznamenal, že se o svém volnu nemá ptát pacientů, jak se jim vede. Sonny se v bangorském sanatoriu zotavoval ze zápalu plic.

Maggie se zešíroka usmála bezzubými ústy. „Tomu kozlovi starýmu už je líp, díky, doktore. Brzičko si ho vezmu domů.“ Třebaže se Sonnymu i Maggie už přehoupla šedesátka, měli se zanedlouho brát.

„To rád slyším. Až ho zas uvidíte, pozdravujte ho ode mě.“

„Vyřídím.“

„A že zdravím taky Generála!“ Generál sir Bernard Law Montgomery, Maggiin jednooký kocour s ušima na třásničky, byl stejně jako jeho slavný jmenovec Ulsteřan, liboval si v bohatýrských rvačkách a na důkaz toho byl samá jizva.

Barry se usmál. Skutečnost, že tyhle lidi zná nejen podle jména a chorob, ale ví něco i o jejich životě, a oni že ho zdraví jako přítele, ho hřála víc než ranní slunce.

Jak se tak procházel a naslouchal zvukům vesnice, nemusel mít naspěch.

V korunách hřbitovních tisů zpívali kosové. Nad jejich písničkou se vznášel pronikavý hlásek drozda, jenž opakoval každý tón dvakrát. Na telefonních drátech hřadoval párek hrdliček, které si vrkavě vyznávaly lásku. Ptačí zpěv soutěžil se slabým vyzváněním zvonů z věže katolické kaple na druhém konci hlavní ulice.

Barry viděl, jak se blíží jakási dvojice. Muž v černém obleku a v buřince byl spíš menší a obtloustlý. Produpal

kolem Barryho, provázen svou neméně zavalitou manželkou, oblečenou do květovaných šatů. Kabonil se a ona, ve snaze stačit jeho spěšnému kroku, zjevně lapala po dechu. „Prokristapána, Flo, hejbní sebou!“

Radní Bishop a jeho žena Florence, nejbohatší lidé v Ballybucklebo. S paní Bishopovou se Barry dosud neseťkal, ale jak už věděl z jednání s radním, Bishop byl ten nejchamtivější, nejintrikánštější chytrolín ze všech šesti hrabství severního Irsku.

„Brejtro, paní radní, brejtro, paní Bishopová!“

Barrymu se dostalo odměny v podobě chabého úsměvu a „Brejtro, pane doktore“ od paničky a zavrčení od radního. No, pomyslel si Barry, O'Reilly měl pravdu: ne všichni pacienti budou člověka milovat – a radní Bertie Bishop měl dobrý důvod, proč ke svým lékařským poradcům nechová náklonnost. Do minulého týdne se snad považoval za nejmazanějšího lišáka ve vesnici. Nebyl však první a jistě nebude poslední, kdo podcenil prohnanost doktora O'Reillyho.

Barry zabočil za roh a prošel mezi bíle omítnutými řadami jednopatrových domečků, jež stály po obou stranách hlavní ulice. Některé měly na střeše došky, jiné břidlicové tašky, ale všechny se na sebe mačkaly a zápolily o místo jako skupina sousedů tísnících se podél dopravní tepny, kudy má projít slavnostní průvod.

Došel na hlavní křižovatku uprostřed vesnice, kde se o jediný semafor v Ballybucklebo po celý rok družně opírala májka, ozdobená červenými, bílými a modrými stuhami. Na zelenou zde čekal kůň zapřažený do vozu s gumovými pneumatikami. Grošovanou kobyly před sluncem dobře chránily kožené klapky na očích a slaměný klobouk s dírami pro uši. Uzdíbla si sena z ovesníku, který se jí houpal na šíji, zvedla ocas a vyhodila hromádku koblíh, z nichž se na asfaltu začalo kouřit.

„Brejtro, doktore Laverty!“ pravil vozka, muž, jehož Barry dosud neznal. „Den jako malovanej!“

„To rozhodně,“ řekl Barry. Potěšilo ho, že ho poznal cizí člověk. „Rozhodně!“

Přešel přes ulici. Větrík, který z belfastského zálivu přinášel vůni slaných mořských řas, rozhoupal vývěsní štít nedaleké hospody *U Černé labutě*, známé mezi místními jako *Ucouraná kačena*. Závěsy zaskřípěly rzí.

Když prošel pod jediným obloukem železničního mostu, uslyšel, jak mu nad hlavou rachotí vlak do Bangoru. Za studentských let jezdíval tímhle vlakem denně z domova do Belfastu na Královskou univerzitu. A když si před měsícem vyrazil do Belfastu na výlet, potkal se v témže vlaku čistě náhodou s Patricií Spenceovou. Měl důvod vzpomínat na tu železnici se stejnou něhou jako místní lidé, kteří tvrdili, že se o ní zmiňuje už kniha Genesis. Používali přitom stejný verš, jež citoval dnes ráno O'Reilly: „A Bůh učinil rozmanité druhy všelijakých zeměplazů.“

Vlak se opravdu loudal, ale copak to neodpovídalo tempu života na místě, jako je Ballybucklebo, na místě venkovském, ospalém a smířeném s vlastní existencí? Ballybucklebo byla vesnice, která nechtěla mít nic společného s bratrovražednou nenávisť, jež dřímala pod povrchem Ulsteru.

Barry začal šplhat na nízkou dunu, která oddělovala pobřežní silnici od přílivového pásma. Věděl, že když v zimě zuří mocné vichřice od severovýchodu, pouze tyto duny brání vodám zálivu, aby neroztrhaly domy na pobřeží.

Sebral obálku a hodil ho přes úzkou pláž do vody.

Samozřejmě, tady si naštěstí nemusel sektářským bojem lámat hlavu. Ujistil ho o tom O'Reilly a předložil mu i důkaz. Katolík Seamus Galvin byl hlavním dudákem

v ballybuckleboské horalské kapele. Dudáky viděl Barry nedávno, dvanáctého srpna při průvodu oranžistů, a nezdálo se, že by Seamus nebo členové Oranžského řádu proti tomuto uspořádání něco namítali. Vždyť místní katolický kněz a presbyteriánský kazatel spolu hrávali každé pondělí golf! Barry zapřemítal, zda kazatelovo prskání dolétne až k ostatním golfistům v prostoru mezi odrazištěm a jamkou.

Tato představa ho mírně rozesmála a probudila v něm vděčnost za to, že mu O'Reilly dává šanci, aby se usadil právě zde, kde zřejmě nezáleží na tom, kdo je oranžový a kdo zelený.

Prodloužil krok a dál se držel hřebene dun; mrzelo ho, že tu není Patricie, aby se s ním toulala mezi pobřežními travinami a chumáči řas. Rozhodl se, že se bude hodinu procházet a pak zamíří zpátky k O'Reillymu na oběd. Kdepak, opravil se. Musí přece ten dům ze šedého kamene, číslo popisné jedna na hlavní ulici, začít považovat i za svůj domov. Doufal, že do roka tam bude vedle předního vchodu viset další mosazná destička, tentokrát s nápisem: *MUDr. Barry Laverty, RNDr., PhDr., lékař a chirurg.*

„Den jako malovanéj,“ povídal ten neznámý chlapík na voze. Barry si zatančil kousek jigů. U všech svatých, to tedy ano! Tohle je jeho domov. Tady, v zemědělském Ballybucklebo, se cítil doma daleko víc než za studentských let v rušném Belfastu. Brzo se mu ozve Patricie, a co je ještě důležitější, Barry se už rozhodl, jakým směrem se bude ubírat jeho kariéra.

Nad hlavou zaslechl zakvílení; když se zastavil a zvedl oči, spatřil, jak po větru plachtí rackové, křídla pevně rozpřažená. I on jakožto novopečený asistent se teď smí těšit, až rozpřáhne svá profesionální křídla. O'Reilly to musí pochopit a dát mu ještě větší nezávislost, protože...

protože už za pouhý rok se Barry stane tady v Ballybucklebo jeho rovnocenným partnerem.

Koneckonců, půlhodinka snad stačí, napadlo ho. Už by se mohl vydat zpátky, poněvadž se doopravdy těší na oběd a na lenivé odpoledne. Pokud se ovšem zničehonic neschumelí něco neočekávaného, což nelze nikdy předem vyloučit.

3

TO NEJKRUTĚJŠÍ BYLA RÁNA Z VŠECH*

Barry seděl v O'Reillyho salonku v patře s nohama na podnožce a s dalším z Kinkyiných chutných jídel v žaludku. Už skoro doluštil šifrovanou křížovku v nedělních *Timesech* a uvažoval, kdy se vrátí O'Reilly. Málem se spolu srazili, když Barry vcházel do předních dveří a doktor pádlil ven, přičemž bručel cosi o tom, že si to zase vyžral až do dna, a nadával, že se kvůli návštěvám opozdí i k obědu.

Ach, pomyslel si Barry, slasti venkovské praxe! A potěšení, že alespoň jednou nemusí držet pohotovost, zejména když se jedná o jednoho z O'Reillyho problémových pacientů. Barry krátce zapřemýšlel, kdo to asi je, a vzápětí se obrátil zpět ke křížovce.

Zamračil se na legendu u dvanáctého řádku: „Šířící se amok, působící velké ztráty na životech (6).“ Jeho soustředění příliš nepomáhaly pozornosti Lady Makbeth, O'Reillyho bílé kočky, která mu ležela na klíně a tlapkou poštuchovala konec tužky.

Barry zíral na mřížku. Protože několik sloupců už vyluštil, měl nyní k dispozici tři písmena, M-SA--, ale zabo

* Shakespeare: *Julius Caesar*, v překladu J. V. Sládka, Praha 1962. (Pozn. překl.)

nemohl pochopit, k čemu se tenhle hlavolam vztahuje. V tom je s křížovkami ta potíž: člověk musí nějak proniknout do mysli toho, kdo je sestavil. Jako by se nepokoušel o totéž i u doktora Fingala Flahertieho O'Reillyho.

„Šířící se amok...? Šířící se...?“

Poklid narušil zvonek u předních dveří. Barry uslyšel Kinky otvírat a zezdola se ozvaly zvuky jejího hlasu a dětské vzlykání. Barry smetl protestující kočku na podlahu, vstal a zamířil dolů.

Kinky potkal v hale. „Je to malej Colin Brown s maminou. Ten maličkej *muirnin* – to jako drahoušek, doktore – si pořezal ruku, ba. Paní Brownová povídá, že krvácení zastavila, takže jsem je vodvedla do ordinace, ať počkaj, než se von vrátí. Řekla jsem jim, že vy dneska máte volno.“

Neočekávané už je tady. „Podívám se na ně,“ řekl. S vědomím, že O'Reilly by udělal přesně totéž, klusem zamířil do ordinace.

Paní Brownová ve svátečním klobouku a kabátě klečela před O'Reillyho starým stolem se stahovací roletkou a snažila se utiшит svého šestiletého syna Colina. Barry chlapečka poznal. Včera si šťastně hrál na O'Reillyho zahradě a zajíkal se smíchy. Dnes jeho křik provázely slzy a nudle řinoucí se mu z obou nosních dírek. Pravou ruku měl zabalenou v zakrvácené utěrce.

Barry poklekl vedle matky. „Copak se stalo?“

„Nejsem si jistá,“ řekla. „Myslím, že si hrál s jedním z Derekovejch nástrojů. Chudáček malá, příběh z dílny a krev z něj jenom crčela, tak jsem mu ruku zavázala,“ ukázala hlavou na utěrku, „a vodvedla ho rovnou sem, to teda jo.“

„Dobrá,“ řekl Barry a obrátil se k chlapci. „Můžu se podívat, Coline?“

Chlapeček se nahrbil, hlavu naklonil ke straně a přitáhl si poraněnou ruku pevněji k hrudi. „Ne.“ Popotáhl a rychle se podíval na matku. „Moje maminka povídá, že nemusíte. Maminka povídá, že...“

„Nemohla by nám maminka pomoci?“ Barry čekal.

Paní Brownová přistoupila blíž. „Ale no tak, Coline! Hodnej pan doktor ti uleví, tak to je. Von ti nebude ubližovat.“

Barry si jen přál, aby její poslední poznámka byla pravdivá, leč podle množství krve na utěrce se dalo odhadnout, že řez šel hluboko a bude zapotřebí několika stehů. Při práci s dětmi byl vždycky nesvůj, protože nenáviděl pocit, že nechápu, proč je trápí.

Colin si utřel horní ret rukávem košile a pak nastavil ruku matce. Důvěra v dětských očích se zařízla Barrymu do mozku tak hluboko, jak musel nástroj zajet do ručičky.

Paní Brownová cosi konejšivě zabroukala a pomaloučku rozbalila utěrku. „No tak,“ řekla, „ukáž to hodnému panu doktorovi.“

Colin zvedl ruku dlaní k Barrymu. Ten neviděl nic než krev. „Myslím,“ řekl, „že to budu muset vyčistit.“ Postavil se a přešel k vyšetřovacímu lehátku, které bylo přiražené ke zdi. „Poprosím maminku, aby tě přenesla sem. Co ty na to, Coline?“

Počkal, až paní Brownová vezme hocha do náručí a položí na lehátko. Alespoň ten chudák přestal plakat, řekl si v duchu. Přistrčil vozík ke stolu. Na vrchní ploše pokryté zelenou rouškou ležel balíček sterilních nástrojů. „Mohl bys dát ruku sem, Coline?“ Počkal, dokud chlapec paži nenatáhl. „Hodnej kluk!“

Barry otevřel vnější obal; uvnitř ležel vedle hromádky nástrojů a dvou lesklých ocelových kelímků sterilní ručník a gumové rukavice. Z nižší poličky vozíku vzal láhev

s fyziologickým roztokem, odšrouboval uzávěr a nalil trochu tekutiny do jednoho kovového kelímku. Přidal dettol a získanou směs přelil do druhého. Chystal se dezinfekcí omýt ránu, ale zachvěl se při pomýšlení, jak bude roztok štípat a pálit, pokud ovšem... Ano! To by mohlo zabrat.

„Jenom si umyju ruce,“ řekl, přešel k umyvadlu a otočil kohoutky. Zatímco si drbal ruce, cítil, jak se mu do zad zavrtává hochův pohled.

Barry za sebou zaslechl kroky, a když se ohlédl, uviděl, že se v místnosti objevil O'Reilly a přihlíží. Obr vypadal zarděle a čelo mu brázdily mračné vrásky, ale povzbudivě na Barryho kývl. „Nenechte se rušit.“

Barry se obrátil zpátky k umyvadlu, aby si domyl ruce. Zklamalo ho, že je O'Reilly tady a dohlíží na něj, jako by Barry nebyl nic než studentík. Ale kdo ví, třeba bude nakonec potřebovat pomoc. Když už nic jiného, pak to, že je Barry v ordinaci a pracuje, O'Reillyho přesvědčí, že i přes ten vtipný šleh, jímž ho starší lékař ráno počastoval, si je doktor Lavery přece jen vědom, že není na skautském táboře.

Barry se vrátil k vozíku, osušil si ruce a vklouzl do gumových rukavic. „Tak,“ řekl, když rozbaloval nástroje a vybíral z nich vatové tampony a kleště, „teď to vyčistíme.“ Uchopil vatu do kleští, namočil ji ve fyziologickém roztoku a jemně chlapci otřel dlaň. Bude to chtít stehy. Rána byla na dva palce dlouhá a táhla se od kožní řasy mezi palcem a ukazováčkem až k zápěstí.

Barry se obrátil k O'Reillymu. „Budu potřebovat pomoc.“ Udělal rychlý pohyb pravým zápěstím, jímž O'Reillymu beze slova naznačil, kde bude šít.

O'Reilly přisvědčil. „Lokální?“

„Ano, prosím.“

Barry si stoupl tak, aby tělem zakrýval injekci, a vytáhl píst, aby do nádobky vešel vzduch.

„Tady to je,“ řekl O'Reilly. V jedné ruce držel lahvičku s xylokainem; otřel gumový uzávěr tamponem namočeným v denaturovaném lihu, pak lahvičku obrátil a čekal, až Barry vrazí do gumové čepičky jehlu a vytlačí vzduch. Tlak vypudil lokální anestetikum z lahvičky a natáhl ho do injekce. Pak Barry stříkačku odložil na sterilní roušku.

Zvedl kovový kelímek. „Mohl byste mu tam nalít trochu anestetika?“ Na tuhle techniku si před chvílí vzpomněl a jen doufal, že zabere.

Barry viděl, jak se O'Reilly chápe kelímku a vraští u toho obočí. Vsadil by se, že jeho starší kolega tenhle trik nezná. Barry se ho sám naučil teprve před rokem od jednoho staršího specialisty na úrazovém oddělení. O'Reilly mlčky zvedl kelímek, naklonil ho a nalil pramínek tekutiny přímo do rány.

Colin zakňučel a pokusil se odtáhnout ruku, jenomže matka ho pevně chytla za předloktí. „Jen minutku, zlato. Už jenom minutku!“

„To mě tedy podrž!“ řekl O'Reilly. „Divím se, proč nás tohle nenapadlo dřív. Hádám, že se lokálka vstřebává přímo, ne?“

„Ano, a malej neucítí dettol ani...“ Barry němě naznačil slovo *jehlu*.

„Jo, jeden myslel, až vymyslel trakař!“ prohlásil O'Reilly se širokým úsměvem. „Povídám,“ podotkl na adresu paní Brownové, „příchod doktora Lavertyho, to byl pro Ballybucklebo velkej den!“

Barry cítil, že ho polévá ruměncem. „Tak, Coline,“ řekl. Doufal, že se lokální anestetikum už stihlo vstřebat, takže se bude moci pustit do práce. „Nabarvíme ti ten šrám nahnědo.“

S pomocí kleští namočil vatovou kuličku do dettolu. Zaváhal, pak se rány zkusmo dotkl a obrnil se před úpěnlivým nářkem. Dettol v otevřené ráně pálí jako čert. Ani pípnutí! Umrtnení zabralo. Štědře na šrám naplácal dezinfekci – hnědá skvrna se zaleskla ve světle linoucí se od okna.

„Tak, Coline, maminka tě teď bude dál držet.“ Barry odložil kleště na stůl; zatímco dítěti stále bránil ve výhledu, chopil se injekce. Chirurgickými kleštěmi pak odchlípl rozšklebený okraj rány: pod pokožkou se objevil žlutý tuk a červené pruhy svalstva. V ráně sice byla trocha krve, což se dalo čekat, ale nepulzovala tam žádná větší céva, žádná krev nestříkala. Dobře!

„Asi to bude trochu tlačit, Coline.“ Barry zajel injekční jehlou pod vrstvu podkožního tuku na jednom okraji rány a vytrvale postupoval, dokud se špička jehly nedotkla druhého kraje. Pak jehlu zvolna vytahoval a zároveň mačkal píst. Když anestetický roztok vtekl do tkání, okraj rány se vyboulil a zbělal. Barry jehlu vyndal. A teď z druhé strany.

„Dobře,“ pronesl, když byl hotov. „Dvě tři minuty počkáme, aby to zabralo.“

Hřbetem předloktí si přetřel obočí. V ordinaci bylo horko a on se začínal potit. Nepotil se však jen kvůli tomu teplu.

„V pořádku, Coline?“ otázal se chlapce.

„Ano, pane.“ Malý přestal plakat.

Barry se usmál na kloučkovu matku a udělalo mu radost, když mu úsměv oplátila. „Dobrá,“ řekl a uchopil zahnutou jehlu, do níž navlékl černé hedvábné vlákno, do jehelce. Tento nástroj vyhlížel jako nůžky, ale měl krátké, silné čelisti s tupou špicí, jež se daly zamknout do západky na konci držadel.

Kleštěmi přidržel jeden okraj zranění a protlačil jehelcem vlákno skrze všechny vrstvy, dokud neviděl špičku jehly lesknout se v hloubi rány. Pak kleště přemístil ke druhému okraji, ten rovněž přidržel a stejným pohybem zápěstí, jímž ukazoval O'Reillymu, že chlapec bude potřebovat pár stehů, protáhl jehlu tkání. Když její ostrá špička vylezla kůží ven, chytil ji kleštěmi a vytáhl.

Nyní měl Barry skrze ránu protažené černé vlákno. Volný konec chytil kleštěmi a přes špičku jehelce udělal smyčku. Vzápětí kleštěmi umístil konec hedvábí do čelistí jehelce, zavřel je a protáhl koneček úvazku smyčkou. Když jemně zatáhl za oba konce, utáhl první uzlík. Celý postup zopakoval. V ráně nyní vězel ambulanční uzel a její spodní část byla čistě scelená. Konce hedvábí odstříhl nůžkami tak, aby nebyly příliš krátké – za pár dní bude třeba stehy odstranit, takže koncečky musejí být dost dlouhé, aby se smyčka dala přestříhnout a steh vytáhnout. „Už to skoro bude,“ řekl.

Ani ne za pět minut udělal Barry čtyři úhledné stehy, rána byla zavřená a krvácení ustalo. „Hotovo!“ Odložil nástroje a usmál se na Colina.

„Vůbec nic jsem necejtil,“ řekl chlapeček, když si vykulenýma očima prohlížel ruku. „Počkejte, až dneska odpoledne v nedělní škole povím Jimmymu Hanrahanovi a ostatním, že mám štýchy!“

Barry v jeho hlase zaslechl pýchu a došlo mu, jak Colinovi tohle zranění vylepší reputaci u ostatních kluků. A jen žasl nad tím, jak jsou děti nezdolné.

„Děkuju vám moc, pane doktore – a to dneska máte ještě volnej den!“ Paní Brownová uznale pomlaskávala. „Nechceme vás zdržovat. Už běžíme, to teda jo!“

Barry se usmál. „Ne tak rychle, musím to zavázat!“ Hrábl pod vozík pro krabičku s proužky samolepicí

leukoplasti, jeden vytáhl a ránu přelepil. „Dva dny můžete Colinovi dávat po šesti hodinách jeden aspirin. Až lokální umrtvení odezní, bude to trochu štípat.“

Matka moudře pokývala hlavou. „Budu, jo, to já budu.“

„A přiveďte ho sem v pátek, vytáhneme stehy.“ Barry přistrčil vozík k umyvadlu a začal oplachovat špinavé nástroje.

„V pátek? Jak říkáte. Budeme tu, vid', Coline?“

„Ano, mami. Můžu už dolů?“

Barry uslyšel lehké dupnutí, jak klouček spustil nohy na podlahu.

„Poděkuj hezky hodnému panu doktorovi, Coline!“

„Děkuju vám, pane doktore Laverty,“ vypískl chlapec.

„A já vám něco řeknu, jo? Až vyrostu, bude ze mě taky doktor.“

„Ale jdi ty,“ řekl Barry. Široce se usmíval a věděl, že ho tady v Ballybucklebo nedrží jenom těch třicet pět liber, které mu O'Reilly týdně platí. „A dávej si příště na ruce pozor!“

Jakmile paní Brownová s Colinem odešli, Barry se otočil k O'Reillymu. Napůl čekal, že mu obr řekne, že odvedl pěkný kus práce, ale O'Reillyho obličej byl bez výrazu. Proč by se mi mělo dostat chvály za rutinní práci? zeptal se Barry v duchu sám sebe. Pokud mám převzít část praxe, těch několik stehů se ode mne prostě očekává. Fakt, že se O'Reilly zdržel poznámek, ho po této úvaze začal těšit.

Domyl nástroje, sešlápl pedál koše a zahodil použité kusy vaty.

O'Reilly se na své otáčecí židli obrátil k oknu. „Zbytek nech na Kinky,“ řekl a vstal. „Musím s tebou mluvit, Barry.“ V jeho hlase zazněl řezavý tón. „Pojď nahoru do salonku.“

Barry začal mít nepříjemný pocit v žaludku. Vykročil ke dveřím. „Oč jde?“

„O tu pohotovost, ke které jsem musel jít.“ V O'Reillyho tváři se netajil sebemenší náznak úsměvu.

Byl to někdo, koho Barry nedávno prohlížel? Dopustil se nějaké chyby? Než měl čas se zeptat, uslyšel O'Reillyho zavrčení, ale pak si uvědomil, že nebylo určeno jemu.

„Co tady krucinál děláš, Donale Donnelly? A jak ses sem dostal, když jsi nezazvonil u dveří?“

4

Z JINÉHO SOUDKU

Barry se otočil k Donalovi Donnellymu, vyčouhlému chasníkovi s kšticí ryšavých vlasů a veverčími zuby, který stál ve dveřích ordinace. O'Reilly ho zjevně zaskočil. V obou rukou žmoulal plátěnou čepici. Barry věděl, že je zasnoubený s Julií MacAteerovou a že je to moc dobře: Julie byla totiž těhotná a Donal coby nastávající otec se z ní záhy chystal učinit počestnou ženu. V roce 1964 se v některých vrstvách zemědělského Ulsteru na těhotenství mimo manželské lože hledělo více než nepřívětivě.

„Já čekám, Donale Donnelly, ale dlouho už čekat nebudu!“ zahřměl O'Reilly.

Donal polkl. „Omlouvám se, pane doktore. Nestůňu, nic takovýho. Jen jsem vám přišel položit jednu votázečku. Dovnitř jsem vklouz, když vycházela paní Brownová.“

„No, tak to zas můžeš hezky fofrem vyklouznout ven. Ještě jsem neobědval a musím s doktorem Lavertym probrat něco důležitýho.“

Růžové keře, pomyslel si Barry. Jestli si Donal nedá pozor, poletí do nich obloukem jako onehdy Seamus Galvin. Poprvé Barry svého staršího kolegu uviděl ve chvíli, kdy zrovna házel Seamuse do růží. Kéž by se Donal ztratil!

Barry by nerad, aby se O'Reilly rozhněval. Ne teď. Teď, když spolu musejí něco probrat – Bůh ví, co to bude.

„Já nestůňu, pane,“ vypískl Donal. O krok ucouvl a držel přitom před sebou čepici. „Já přišel kvůli dostihům.“ Najednou mluvil o oktávu výš. „Moh bych pro Julii a malýho zahospodařit nákej ten šilink.“

O'Reilly se zarazil. „Kůň?“ V jeho hlase Barry zaslechl zájem. „Že by kůň? Jakej kůň?“

„Arkle, pane,“ šeptl Donal.

Barry o takovém zvířeti jakživ neslyšel. O svět koňských dostihů se zajímal pramálo. Věděl, že Donal vlastní závodního chrta jménem Šipka – O'Reilly na něj vyhrál čtyři sta liber –, ale co má Donal společného s koňskými dostihy?

„Arkle?! Ale houby s octem! Vzpamatuj se, Donale! Možná dokážeš ošvindlovat dostih se psem, ale dostat se k Němu samotnému nemáš nárok – jako by ses pokoušel hvízdát s plnou chlebárnou.“

„Promiňte,“ řekl Barry, „promiňte, ale kdo je ten On sám?“

Překvapilo ho, když se Donal i O'Reilly rozesmáli. O'Reilly vysvětloval: „Arkle je kůň na steeplechase, nejlepší zvíře, jaký se kdy v Irsku zrodilo. Patří Anne, vévodkyni z Westminsteru. Je v týhle zemi tak známej, že už se o něm mluví jen jako o Něm.“

Teď to bylo Barrymu jasné. „Není to ten kůň, co vyhrál letos na Paddyho den v Cheltenhamu zlatý pohár?“

„Jo,“ řekl Donal, „a třináct dní nato taky Velkou irskou národní.“

„Prima, Donale,“ zavrčel O'Reilly. „Upoutals mou pozornost. O co jde?“

„Můžu dovnitř, pane?“

O'Reilly ustoupil stranou. Donal se vplížil do ordinace a zavřel za sebou dveře. Kradmo se rozhlédl a ztlumil hlas.

„Mám nápad, jak na Arkleovi trhnout pár liber, to teda jo. Jako pro mě a pro Julii.“

„Pokračuj.“

Barry sledoval, jak Donal štrachá v kapsách u kalhot. Vytáhl stříbrnou minci. „Vidíte tady to, pane?“ Podal minci O'Reillymu. „Půlkoruna z Irský republiky, to teda jo.“

Tyhle mince Barry dobře znal. Na jedné straně byl obrázek harfy, rub zobrazoval koně známého pod názvem irský lovecký.

„Hádám, že až půjdu na dostihy, svedu je prodávat anglickejm sázkařům po libře za kus, to teda svedu.“

O'Reilly se zasmál. „Jak by se ti to, ksakru, mohlo povést?“

Barry pozoroval, jak Donal mhouří oči. „Povím jim, že v Dublinu se za jednu platí dvě libry. Lidi se dycinky daj napálit, když si myslěj, že dělaj dobrej kšeft, a s náramným gustem podfouknou blbečka z Ulsteru.“

Barryho napadlo, že tuhle roli Donal sehraje bez obtíží.

„Jenže proč by měl někdo platit dvacet šilinků za něco, co má cenu jen dva šilinky a šestipenci?“ vyptával se O'Reilly.

„Protože na těch mincích to je psáno irsky. Angličan to neumí rozluštit, ale zato uvidí toho koně.“ Barry uviděl, že Donal nadmul hubený hrudník. „Víte, pane, já jim povím, že tyhle dvoušilinky jsou speciálně vydaný medaile s Arklem. Mám kámoše v ulsterský bance. Sežene mi čerstvě ražený mince přímo z Irský národní banky.“

„Cože jsi říkal, že to je?“ O'Reilly povytáhl obočí.

„Medaile s Arklem, pane.“

Barry pozoroval, jak se obrovi roztrásly boky a oči se zalily slzami. „Propána!“ vypravil ze sebe nakonec. „To mě podrž!“ Hrábl do kapsy tvídových kalhot, vylovil kapesník, sundal si půlměsícovité brýle a otřel si oči. „To je set-sakra geniální! Máš bezmála pětisetprocentní marži – na

jedný minci vyděláš sedmnáct šilinků a šestipenci. Propána! Propánajána!“

„Jo. Tohle vím, pane, jenomže nevím něco jiného – a na to jsem se přišel zeptat...“

O'Reilly se ještě pochechtával. „Jen do toho!“

„Myslíte, pane, že je to v mezích zákona?“

O'Reilly si posadil brýle zpátky na nos a upřel přes ně na Donala přísný pohled.

Barry se otázal: „Proč se nás na to ptáš, Donale?“

Donal zašoupal nohama. „Vy jste jediný, kterejm můžu věřit, že to udrží v tajnosti. Však víte, jakým fofrem se tady šíří drby, pane.“

To Barry skutečně věděl.

„A navíc,“ zamrkal Donal a přidržel si jeden prst u nosu, „vy doktoři musíte chovat v tajnosti všechno, co vám pacienti povědí v ordinaci. To vím, to zas já jo, a řekněte: nejsem snad váš pacient? A nejsem snad u vás v ordinaci?“

„Rozhodně ano,“ řekl O'Reilly a vrhl na Barryho kvapný pohled.

„Takže se chci ptát, jestli to bude legální?“

O'Reilly zavrtěl hlavou. „Asi ne, Donale...“

„Ach...“ Donalovi poklesla ramena.

„...ale ať do mě hrom bací, jestli vím, jaký trest by tě čekal, kdyby tě chytili.“

Donal se narovnal a Barry postřehl, jak mu na rtech zahrál úsměv. Jak se může O'Reilly chovat takhle nezodpovědně? To už by mohl Donala rovnou navádět k podvodu. „Fingale,“ řekl, „víte jistě, že je to dobrý nápad?“

„Nevím,“ odtušil O'Reilly, „ale připadá mi to jako úžasnej fór. Škoda, že jsem ho nevymyslel sám.“ Obrátil se k Donalovi a nasadil vážnější tón. „Doktor Laverty má pravdu, Donale. V tomhle tě nemůžu podporovat.“ Barry si všiml, jak

O'Reillymu pokleslo levé oční víčko – starší lékař při svých slovech nenápadně mrkl.

„Děkuju vám nastokrát, pane,“ řekl Donal s úsměvem. „Už poběžím, to teda jo.“

„Uháněj,“ řekl O'Reilly, „a zavři za sebou dveře!“

„Ó jé!“ pronesl pak s mírným úsměvem a hlavou na stranu. „Říkám si, jestli bych dokázal vyvést takovou kulišárnu chudákovi Angličanovi, kterej nemá ani stín podezření.“

„Doufám, že ne,“ řekl Barry a ihned si uvědomil, jak škrobeně to zní. „Jsem si ale zatraceně jistý, že Donal vyrazí na příští dostihy jako drak a bude tam ty svoje pamětní medaile prodávat ostošest.“

„A proč si to myslíš?“ V té otázce zazněl vážný tón.

„Protože Donalův morální kompas je kapku na štíru s magnetickým polem.“

„To je fakt,“ řekl O'Reilly, „ale vychyluje se jen o pár stupňů. Kdyby byl Donal opravdu darebák, nechodil by si k nám pro rozhřešení. Prostě by šel a udělal to. Proč si myslíš, že chtěl slyšet náš názor?“

„O tomhle jsem nevažoval.“ Barry to bral jako otázku Donalovy důvěry, ale teď váhal. Taková odpověď mu připadala trochu domýšlivá.

„Protože Donal je sice jednoduše chlap, ale má úctu ke vzdělání. Stejně jako všichni místní.“ O'Reilly se předklonil. „A hádám, že si myslí, že může věřit i tobě – a právě o tuhle důvěru tady budeš muset zabojovat. Minulej měsíc jsem tě pozoroval a povím ti, co si myslím...“

„Pokračujte.“

„Vedeš si dobře, synu.“ Usmál se sice, leč byl to úsměv poněkud smutný.

Barry měl pocit, jako by zrovna obdržel zlatou medaili, možná tu speciálně raženou s Arklem. „Děkuju vám, Fingale,“ řekl tiše.

„Jenomže máš před sebou ještě dlouhou cestu... Musím si s tebou promluvit, Barry.“ Do hlasu se mu opět vloudil onen řezavý tón.

Barry se zhluboka nadechl. Díky tomu malému dramatu s Donalovým plánem na celou záležitost pozapomněl. O'Reilly však zřejmě nikoli.

„Byl jsem dnes za jedním naším starým pacientem. Jeho manželka totiž propadla panice a telefonovala. Svěho doktora nemohla sehnat... Doktora Bowmana z Kinnegaru.“

„Fotheringhamovi?“

„Obávám se, že ano.“

Major Fotheringham a jeho žena byli starší příslušníci popanštělé anglo-irské střední vrstvy, jejichž hypochondrie zapříčinila O'Reillymu celou řadu vstávání k nočním poplašným telefonátům.

Barry si živě vzpomínal, jak k nim jel, když si major stěžoval na ztuhlý krk. Barry tenkrát spěchal za Patricií a usoudil, že ztuhlost je pouze další z majorových vymyšlených chorob, takže se ukvapil s diagnózou.

„Našimi pacienty už nejsou,“ řekl Barry, ale okamžitě toho litoval. O'Reilly by neodmítl prohlédnout žádného nemocného – vlna přece také neodmítne plesknout o břeh. A přece si Barry přál, aby tam Fingal nebyl jezdit. Barrymu tehdy ušlo, že major Fotheringham krvácí do mozku z prasklé tenkostěnné žilky, takže má subarachnoidální krevní výron. Tato chyba majora téměř stála život. Není proto divu, že se spolu s manželkou svěřili do péče jiného lékaře. Barry řekl (a jen doufal, že má pravdu): „Předpokládám, že chudinka paní Fotheringhamová trpí dalším návašem hysterie.“

„Kdepak,“ pravil O'Reilly, „netrpí. Posad' se, Barry.“ Ukázal na otočné křesílko.

Barry usedl, zvedl oči k O'Reillymu a snažil se přitom rozluštit výraz na jeho tváři.

„Telefonovala, že ho prý nemůže probudit.“ O'Reilly se odmlčel. „Když jsem tam dojel, byl už major mrtvý.“

„Mrtvý?“

„Dočista. Mrzí mě to.“

„Ježíšikriste!“

„Jo,“ odušil O'Reilly. „Myslím, že my dva si o tomhle musíme promluvit... o tom, co tě čeká, když budeš tady se mnou pokračovat v práci. Slyšels přece, co říkal Donal, jakým fofrem se tu šíří drby.“

Barry nedokázal z O'Reillyho hlasu odhadnout, co to znamená. Hodlá snad vzít svou nabídku zpátky? Svěsil hlavu a čekal.

„Ale no tak!“ řekl O'Reilly. „Asi by ti přišel vhod panák. Mně ostatně taky, takže to dořešíme nahoře.“ Otočil se a vyšel z ordinace.

Barry vstal a vykročil za ním. Cítil se jako žáček z Cambellova gymnázia, jeho staré internátní školy, kterého si pan ředitel pozval na kobereček, aby mu ušetřil výprask.

Bez zjevného důvodu mu v hlavě velice jasně vytanulo řešení křížovky, na které předtím nebyl schopen přijít. „Šířící se amok, působící velké ztráty na životech.“ Odpověď zní: *masaker*.

5

DŮVĚRA JEST BYLINOU RŮSTU ZDLOUHAVÉHO*

„Na!“ O'Reilly podal Barrymu napůl plnou skleničku – podle vůně rašeliny v ní byla irská whiskey. „Posaď se u nás!“

Přestože by Barry dal přednost malému sherry, chopil se sklenice a sedl si na kraj lenošky. Z okna dohlédl přes věž kostela a střechy až k belfastskému zálivu. Když si uvědomil, jak se mu bude po Ballybucklebo stýskat, povzdechl si.

„A ty se koukej ztratit!“ Z křesla, kde obvykle sedával, teď O'Reilly vyhnal kotě a posadil se. Kotě vyskočilo na kávový stolek. „*Sláinte!*“ Dal si lok ze své skleničky.

Barry se přihrbil, opřel lokty o kolena a žmoulal přitom sklenici v obou rukou. O'Reilly zašmátral po dýmce, nacpal ji tabákem z váčku a s náramnou péčí ji zapálil. Barry nervózně poposedal. Uvědomoval si, že tohle je způsob, jak O'Reilly hraje o čas, než mu sdělí něco nepříjemného.

O'Reilly vypustil oblak modrého kouře a pravil: „Tak co? Co budem s tímhle dělat?“

Barry viděl, jak po hladině jeho whiskey běží vlnky. Třásla se mu ruka, a tak si sklenku odložil na kávový stolek. „Moc mě to mrzí.“

* Autorem tohoto výroku je William Pitt. (Pozn. překl.)

„Jo, věřím, ale za to si chleba nekoupíme.“

Tak spust! pomyslel si Barry. Tak už mi pověz, že sis to rozmyslel a bereš svou nabídku zpátky. „Je to moje vina. Kdybych byl majora poslal do nemocnice dřív –“

„Prokristapána!“ řekl O'Reilly. „Kdyby! Kdyby byly v prdeli ryby... Co se stalo, stalo se. Nemá cenu orat stejnou brázdou dvakrát.“ Zvedl se z lenošky. „Když k tomu došlo, povídal jsem ti, že nemá smysl si to vyčítat.“ O'Reilly přistoupil blíž a prudce Barryho pleskl po rameni.

„Ale –“

„Žádné ale! Především si pamatuj, že tahle diagnóza by ušla kdekomu – a zvláště u člověka majorova ražení, který v momentu, kdy se mu z nosu spustí nudle, začne volat po intenzivní péči. Zadruhé: aneurysmata začnou po přeléčení málokdy znovu krváct, pokud neurochirurg nezpacká operaci.“

„Myslím, že tohle nebude moc pravděpodobné.“

„Člověk nikdy neví, a vůbec: majora mohlo zabít taky něco úplně jiného.“

„O tom pochybuju,“ řekl Barry. „Jak často se stává, že by pacient měl dvě smrtelné choroby zároveň?“

„Máš recht,“ připustil O'Reilly a podíval se přitom Barrymu zpřímá do očí. „Ale najisto to budeme vědět až po pitvě.“

„Po pitvě?“ zamračil se Barry. „Nač pitva?“

„Bude to nutné.“ O'Reilly neuhnul pohledem ani o píď. „Nemohl jsem podepsat úmrtní list. Toho člověka jsem jako pacienta neviděl příliš dlouho. Pravidla přece znáš.“

Barry pravidla znal, ale byl si jist, že v tomto případě se O'Reilly mýlí. Kdyby jako příčinu smrti uvedl aneurysma mozkové cévy, vládní úřad, jenž má v referátě evidenci porodů a úmrtí, by vzhledem k majorově nedávné operaci mozku nedělal potíže a ochotně by O'Reillyho závěr přijal.

Že by to O'Reilly odmítl podepsat proto, aby tenhle případ převzalo ministerstvo vnitra? Existuje alespoň slabá naděje, že by pitva oficiálně nařízená koronerem mohla odhalit něco, co by Barryho ospravedlnilo? Stejně na tom nezáleží. Škoda už byla napáchána – a nejen na rodině Fotheringhamových. Kdyby Barry zůstal, O'Reillyho praxe by ve chvíli, kdy se zpráva o majorově smrti roznese po vesnici, mohla začít ztrácet pacienty – spoustu pacientů. Zhluboka se nadechl a vyrovnaným hlasem řekl: „Doktore O'Reilly, možná... možná není tak dobrý nápad, abych tady zůstával. Asi bych se měl poohlédnout po práci jinde, ne?“

„Jo,“ odušil O'Reilly. „Anebo by sis mohl vypůjčit od Kinky porcovací nůž a rovnou spáchat seppuku.“

„Spáchat co?“

„Harakiri. Rituálně se vykuchat jako zneuctěný japonský samuraj... A krom toho jsme se domluvili, že jsem Fingal, žádný doktor O'Reilly.“ Znovu se napil. „Opravdu chceš odejít?“

„Mám snad na vybranou?“ Barry vrhl na O'Reillyho bleskurychlý pohled a uviděl, že jeho obličej hraje do hnědofialova, zatímco špička nosu mu začíná bledat. A to už O'Reilly zaburácel: „*Kruci špagát! Jasně, že máš na vybranou, Laverty!*“

„Tím chcete říct, že bych měl dál zůstat?“

„Jedině pokud zůstat chceš.“ O'Reillyho nos zase nabýval obvyklé barvy. „Je to čistě na tobě.“

Barry zaváhal. Věděl, že je jen otázkou času, než se zlé jazyky rozdrncí, než ho začnou odmítat i lidé, kteří byli jinak připraveni mu kvůli jeho mládí a zřejmému nedostatku zkušeností odpustit. „Víte, já...“

„Ale jdi,“ řekl O'Reilly. „Však ono se to utřese!“ Usmál se na Barryho. „Zůstaneš. Počkáme na výsledky pitvy. Čtrnáct dní to potrvá, a i kdyby to bylo to zatracený

aneurysma, dva týdny ti poskytnou čas, abys našel pevnou půdu pod nohama.“

Barry polkl knedlík, který měl v krku. „Tohle je od vás velmi laskavé, Fingale.“

„Jdi do háje, jo?“ Barry si opět potvrdil, že obr jaksi nenaší, když je nepokrytě osočen z velkorysosti. „Nic laskavého na tom není. Byl bych pěkněj vůl, kdybych nechal běžet chlapa, co dokáže malýmu Colinovi Brownovi udělat stehy tak, jak jsi to zrovna zvládl ty. Tohle byl teda chytřej trik, nalít lokálku přímo do rány! I když je to divný, vypadá to, že se medicína od dob, kdy jsem vyšel ze školy, drobet změnila. Možná – a říkám jen *možná* – bych se od tebe mohl pár věcem přiučit.“ O'Reilly si sedl a líně smetl kočku ze stolu. Podal Barrymu jeho skleničku a pozvedl svou. „*Sláinte!*“

„*Sláinte mHath*, Fingale.“ Barry usrkl čisté whiskey. Vnímal, jak hřeje, a vychutnával si vůni rašeliny. „A děkuju vám.“

„Kecy!“ řekl O'Reilly, ale Barry zahlédl, jak se široce usmál. „Fajn. Takže když je teď rozhodnuto, potřebujeme plán útoku.“

To *my* Barryho potěšilo.

„Myslím,“ pronesl O'Reilly zvolna, „že musíme všechno kapánek předělat. Jde o to, aby tě místňáci přijali.“

„Já vím.“

„Jistě,“ řekl O'Reilly, „když Izraeliti odpískali Jahveho a vsadili na zlaté tele, chvíli to trvalo...“

„Fingale, o mně se dá sotva říct, že bych byl božstvo.“

„Ne, božstvo fakt nejsi. A Mojžíš taky nebyl, a jakmile se k Izraelitům obrátil zády, začaly se jim v hlavách rojit vlastní nápady. Tady to bude nachlup stejný. Zlý jazyky už se rozklapaly.“

Barry cítil, jak ho poté, co O'Reilly zopakoval svůj návrh, znovu zaplavuje radost. „Myslíte, že to zvládnou?“

„Pojď sem,“ řekl O'Reilly. Zvedl se a zamířil ke dveřím. Barry za ním vyšel na podestu, kde se obr zastavil a upřel oči na fotografii lodi opatřené maskovacím nátěrem. „Víš, co je to za loď?“

„Křižník Jeho Veličenstva *Válečná zloba*. Během války jste na ní sloužil spolu s mým tátou.“

„Správně,“ řekl O'Reilly. „Na vodu ji spustili v roce 1913. V první světové byla při bojích o Jutsko těžce poškozena, ale...“ Štouchl Barryho náustkem dýmky. „Ale vrátila se. Nestalo se, že by ji námořnictvo odepsalo jen proto, že byla těžce poškozená.“

„Fingale, nejsem Jahve, ale už vůbec nejsem válečný křižník!“

„To nejsi, ale když jsem ti řekl, že major je po smrti, zasáhlo tě to jako dvanáctipalcovej granát. Měl jsi vidět, jak ses zatvářil!“

Barrymu klesla hlava na hrud'.

„Utržil jsi zranění, ale jestli jsi aspoň z poloviny chlap, za jakého tě považuju, Barry Laverty, překonáš to – přesně jako moje stará dobrá *Zloba*. Když ji zase dali dohromady, vrátila se ve druhé světové do boje ve Středozemním moři jako vlajková loď admirála Cunninghama. Stala se nejúspěšnější lodí britské flotily! Byl bys na ni pyšnej. Já a tvůj táta jsme na ni teda pyšní byli.“

A Barry zatoužil, aby byl jeho starší kolega jednou pyšný na svého asistenta.

„Takže aby se ti zas vrátilo sebevědomí,“ řekl O'Reilly, „budeš potřebovat nějakou tu správkou. Chvilánku to potrvá.“

„Já vím.“

„A musíme přesvědčit klienty, aby ti opět důvěřovali.“

„Jak?“

O'Reilly vypustil mračno tabákového dýmu. Barryho napadalo, že takhle to nejspíš vypadalo, když se na jeho staré lodi vyvalila pára z topenišť.

„Piánko, pianissimo,“ řekl O'Reilly. „Pomaloučku, polehoučku. A trochu ubereme plyn.“

„Jak?“

„Doufal jsem, že bych tě mohl pustit z vodítka.“ O'Reilly vykročil zpátky do salonku. „Když my dva pracujeme pořád spolu, na výkonnosti nám to nepřidává.“ Uvelebil se opět ve své lenošce.

Barry následoval jeho příkladu.

„Původně jsem doufal, že když už ses tady zabydlel, mohl bych pracovat v ordinaci, zatímco ty bys vykonával návštěvy u pacientů doma – a naopak.“

„Taky mě to napadlo,“ řekl Barry a vzpomněl si přitom na volně poletující racky, které viděl dnes dopoledne.

„Nemá cenu, aby si člověk kupoval psa, a pak štěkal sám,“ řekl O'Reilly, „ale hádám, že si teď nemůžeme dvakrát vybírat.“

„Takže na mě budete dál dohlížet? Budete mi dělat Mojžíše?“

„Ani náhodou. Mně je teprve šestapadesát,“ řekl O'Reilly. „Dlouhý šedivý fousy by mi neslušely a jediný desky, se kterými mám co do činění, jsou ty z gramofonu.“

Při představě, jak O'Reilly v dlouhém rouchu slavnostně přednáší desatero přikázání, se Barry zasmál, a přece musel uznat, že v mnoha ohledech se O'Reilly chová k pacientům přesně takhle.

„Jestli budeme držet basu a pacienti uvidí, že já ti věřím, budou se dívat zázraky. Počkej a uvidíš!“

„Je to možné,“ řekl Barry pochybovačně. Šest let jako student a pak ještě rok jako mladší sekundář měl nad sebou pořád někoho, kdo na něj dohlížel. Domníval se, že tyhle časy už navždy pominuly.

„Máš snad lepší nápad? Neměli bychom přece jen požádat Kinky o tu porcovací kudlu?“

„Kdepak. Seppuku mě neláká. Takže to bude probíhat stejně jako ten první měsíc, co jsem tady byl?“

„Správně,“ řekl O'Reilly a upil ze sklenice. „Jsmo sice jen dva, ale budeme jako tři mušketýři: jeden za všechny...“

„...a všichni za jednoho.“ Do role Porthose by se dal O'Reilly vzhledem ke svému panděru obsadit hravě.

Barry nepřítomně zašoupal nohama, nepostřehl však, že hned vedle něj usnula Lady Makbeth, jíž při tomto pohybu šlápl na špičku ocásku. Kočičí zavřeštění mu málem protrhlo ušní bubínky; jen tam stál s ústy dokořán, zatímco se přes pokoj mihla rychlostí světla bílá šmouha, která vyletěla po záclonách až nahoru.

„Ježíš!“ řekl O'Reilly a zíral přitom na konzoli, kde nyní kočka trůnila a šklebila se na Barryho jako chrlič na středověké katedrále. „Nechcete slézt dolů, madam?“

Kočka zaprskala a Barry si nebyl jistý, zda její nadávka platila jemu, anebo O'Reillymu. „Omlouvám se, Lady Makbeth.“

„Čičiči!“ udělal vemlouvavě O'Reilly. „Čičičičiči!“

Kočka sykla a sklopila uši. Barry měl dojem, že zahlédl, jak jí ze zelených očí vyšlehly rudé plamínky.

„Koukej slézt dolů, ty *cat fiáin!*“ O'Reilly odložil sklenici na stolek.

„Cože?“

„*Cat fiáin*. To znamená divoká kočka,“ odvětil O'Reilly a přistrčil křeslo pod záclony. „Jestli neslezeš, půjdu si pro tebe sám.“ Začal se škrábat na křeslo. „Budeš mě jistit, Barry?“

Barry zaváhal. Sledoval, jak si O'Reilly stoupá na křeslo, natahuje se pro kočku a nebezpečně se přitom kymácí. „Možná, že kdybyste ji nechal být, našla by si cestu dolů sama.“

O'Reilly jeho radu ignoroval a hrábl po zvířátku. Kočka ho kousla do prstu. Zařval, křeslo se rozklepalo a O'Reilly začal divoce máchat rukama ve snaze nabýt zase rovnováhy.

Barry odložil drink a chytil O'Reillyho za stehna, aby mu poskytl oporu. „Vydržte, Fingale.“ Zvedl oči právě včas, aby spatřil, jak O'Reilly bere zvíře do obou rukou a po krátkém zápase, během něhož se snažil uvolnit kočičí drápky z látky, si přitahuje kočku k prsům. „Dobry,“ řekl. „Mám ji. Můžeme dolů.“

Barry ustoupil do bezpečné vzdálenosti, O'Reilly seskočil, sklonil se a pustil zmítající se zvířátko na koberec. „Tak utíkej, ty jedna!“ Cucal si pokousaný prst. „Normální cucflek,“ řekl.

„Stejně myslím, že jste ji měl radši nechat, ať si poradí sama,“ namítl Barry.

„Ále, vždyť je to teprve mládě!“ řekl O'Reilly a sáhl po whiskey. „Mladí občas potřebují, aby jim někdo starší pomohl z bryndy.“

Barry chvilku uvažoval, zda je řeč o koťatech nebo o mladých doktorech.

„Dík, žes mi se ctihodnou lady pomohl. Bez tebe bych to těžko zvládl, Barry,“ poznamenal O'Reilly a pečlivě si prohlížel svou sklenici. „Na nás!“ prohlásil slavnostně a dopil whiskey.

Barry usrkl a kývl hlavou na znamení souhlasu.

„Takže zítra v devět začínáme nanovo. Je pondělí a budeme mít pořádně napilno.“

Barry Laverty si s radostí uvědomil, že se navzdory současné krizi těší, až bude zase pracovat po boku O'Reillyho.

6

PÁV SE ZLATÝM OKEM*

„Nás dva dneska čeká pořádná šichta,“ řekl O'Reilly. Vstal a odložil ubrousek na stůl.

Pondělní snídaně skončila. Barry toho moc nesnědl – přes veškeré O'Reillyho ujišťování byl poněkud nervózní –, a tak vstal a zastrčil židli.

O'Reilly vypochoďoval otevřenými dveřmi z jídelny. „Pojď! Čas, příliv a únava na nikoho nečekají.“

Barry šel za ním. Z čekárny už slyšel šum hlasů a podle jeho intenzity usoudil, že před sebou mají opravdu náročnou dopoledne. Alespoň že pacienti vůbec přišli... Narovnal si vázanku a vstoupil do ordinace.

O'Reilly zaujal své obvyklé místo v otáčecím křesílku, vytáhl pŕlměsícovité brýle a vtiskl si je na kobyľku zahnutého nosu. Takže je jasné, kdo to tu má na povel, pomyslel si Barry. Inu, takhle jsme se přece včera domluvili.

„Buď od tý lásky, Barry...“

„Já vím: a koukni se, kdo je první na řadě.“ Proč tohle nemůžet dělat Kinky? Předpokládal, že bude pracovat jako lékař, a ne jako recepční. Prošel chodbou a otevřel dveře do čekárny. Všechny židle byly obsazené. Většinu

* Film Johna Hustona. (Pozn. překl.)

pacientů poznával. Julie MacAteerová se na něj usmála. Sbor zpravidla zahučel: „Dobrý ráno, doktore Laverty!“ Jenomže dnes byli kromě Julie všichni zticha.

Polkl. „Dobré ráno,“ řekl. „Kdo je první?“

Zvedl se muž, kterého neznal. „Von je vevnitř?“

„Samozřejmě.“

„Tak jo. Jsem váš člověk.“ Tazateli, který nyní na Barryho zíral, bylo asi čtyřicet, měl na sobě jezdecké kalhoty, košili bez límečku a starou černou vestu, po níž se mu ke kapsičce na hodinky vinul zlatý řetízek. Byl to muž drobné postavy – Barry hádal, že měří tak nanejvýš čtyři stopy devět palců – a s nohama do o. Vystavoval na odiv čepici z velbloudí srsti a na levé oko si tiskl ruku.

„Prosím, pojdte se mnou, pane...“

Pacient se mu však nepředstavil a ani nesmekl čepici.

No, takhle to od nynějška bude, pomyslel si Barry. Vsaším se, že jakmile uvidí O'Reillyho, smekne.

„Dobrý ráno, pane doktore O'Reilly,“ řekl muž a ždímal přitom čapku v pravé ruce.

„Brejtro, Fergusi Finnegane. Posad' se u nás.“

Barry se uhnízdil na krajíčku vyšetřovacího lehátka a začal houpat nohama.

„Tady pan Finnegan je žokej,“ podotkl O'Reilly. Potom se zeptal pacienta, který si mezitím sedl: „A co pro tebe dneska můžeme udělat, Fergusi?“

Stejně jako včera večer Barry uslyšel to *my*. O'Reilly se snaží, aby se mohl zapojit přinejmenším do konzultace.

„Mám pocit, jako bych měl ve voku písek z celý pláže v Ballyholmu. A takhle je to už druhé den.“

„Bolí to? Nespadlo ti do oka něco? Třeba koňský lupy.“ O'Reilly se předklonil.

„Ne, pane.“

„Prima,“ řekl O'Reilly. „Tak se koukneme.“

Finnegan odtáhl ruku z oka. „Nesnesu světlo. Světlo mě bolí, to teda jo!“

Barry přestal houpat nohama a naslouchal. Mužovy příznaky svědčily o zánětu spojivky, tenoučké membrány, která pokrývá přední část bulvy.

O'Reilly se přes půlměsícovité brýle soustředěně zadíval na oko, vzápětí se v křesílku opřel a řekl Barrymu: „Podívejte se na to, doktore Laverty.“

Barry sklouzl z lehátka a stoupl si vedle O'Reillyho. Finneganovo oko bylo dočervena zanícené. Všechny drobné žilky zřetelně vystupovaly, vnitřní okraje očních víček byly oteklé a zarudlé. Zdálo se, že bulva je suchá.

„Co o tom soudíte?“ otázal se O'Reilly.

„Akutní bakteriální konjunktivitida.“

„To teda ne! Tohle je růžový voko, tak, a bolí to furt chronicky.“ Finnegan na Barryho zlobně zíral. „Akutní konjunktivitida! Houby s voctem nakyselo!“ Zdravé oko kulil jen což. To zanícené stále pomrkávalo. „Nevěřím z toho ani slovíčku. Co si vo tom myslíte vy, pane?“

„Nemyslím si nic,“ řekl O'Reilly. „Nic si myslet nemusím. Máš sice pravdu, Fergusi, ale doktor Laverty k tomu má taky co říct.“

„To mě teda fakt vytrhne,“ zamručel Finnegan.

Barry zaťal zuby. Tohle mohl čekat už podle chování pacientů v čekárně. A teď to věděl s jistotou. Vrhł kvapný pohled na O'Reillyho, který na něj zíral přes brýle.

„Pamatuj na *Válečnou zlobu!*“ připomněl mu tiše.

Barry se zhluboka nadechl. „Máte v oku nákazu, pane Finnegane.“

„Jste si tím jistej?“

Barry měl co dělat, aby nevyštěkl: „Samozřejmě, že si tím jsem jistej, krucisakra!“ Takhle by to nejspíš udělal

O'Reilly, ale Barry místo toho pronesl klidně: „Nejsem, pane Finnegane. V medicíně si člověk nemůže být jistý ničím, ale... vy jste koňák?“

„Jo.“

„Vsadím sto ku jedné, že mám pravdu.“

Finnegan hvízdal. „Do takový sázky bych nešel, to teda ne! Vyhodit sto liber, abych vyhrál jednu?“

„Já taky ne,“ podotkl O'Reilly. „Tys asi neslyšel, jak je doktor Laverty chytřej, vid', Fergusi?“

„Slyšel jsem něco jinýho,“ zamumlal muž.

Barry zaťal pěsti a sevřel rty.

„Vážně?“ prohlásil s klidem O'Reilly. „To jsou mi věci! A ty věříš všemu, co slyšíš? Věřil bys, kdybych ti pověděl, že včera v noci pršely v Ballybucklebo žáby?“

Zase je z něj Mojžíš, napadlo Barryho.

Finnegan sklopil hlavu. „Ne, pane doktore.“

„To rád slyším,“ řekl O'Reilly. „A léčba, doktore Laverty?“

„Na infekci každé dvě hodiny penicilinová mast, nosit tmavé brýle, aby pohled do světla nebolel, a...“ Barry si vzpomněl, jak velkou víru příkládají venkovští pacienti lektvarům, „...a jednaprocentní rtuťnatá žlutá mast.“ Věděl, že teď předepisuje jen slabé antiseptikum, takže účinek to nebude mít veškerý žádný – infekci z oka odstraní penicilin. „Tomu poslednímu se říká zlatá oční mast,“ řekl a zdůraznil přitom slovo *zlatá*. „Má příšernou barvu, ale je velice silná. Napíšu vám recept.“

„Páni sloni!“ řekl Finnegan. „Silná?“

„Jako kůň, Fergusi,“ řekl O'Reilly a maličko mrkl na Barryho. „A když už je řeč o koních, ta sázka doktora Lavertyho sto ku jedné byla jen fór, ale jestli se ti oko nezlepší do pátku, já sám ti vyplatím deset ku jedné.“

„Deset ku jedné? Na libru?“ Finnegan se podrbal na bradě, mezi zuby nasál vzduch a řekl: „Ujednáno, doktore!“ Napřáhl ruku a O'Reilly mu ji stiskl na znamení, že sázka je uzavřena.

Barry podal muži recept. „Skočte si s tímhle do lékárny.“

„Přijď se ukázat v pátek, Fergusi,“ řekl O'Reilly. „A nezapomeň si s sebou vzít tu libru! A teď už padej a zavři za sebou dveře zvenku.“

Finnegan si narazil čepici a obrátil se k odchodu.

„Co prosím?“ řekl O'Reilly.

„Já nic neřek, to teda ne!“

„Divná věc! Já bych přísahal, že jsem slyšel, jak říkáš: ‚Děkuju vám, doktore Laverty!‘“

„Jo. Díky.“

Když se dveře zavřely, O'Reilly vstal, položil Barrymu ruku na rameno a zakřenil se. „Tos provedl na výbornou, synku. Hlavně ten trik se zlatou masťou.“

„Díky, Fingale,“ řekl Barry. „A děkuju taky za podporu. Ale jestli se ke mně budou takhle chovat všichni pacienti, neznamená to, že jsem měl včera večer pravdu?“

„V čem?“

„Co se týče mého odchodu.“ Barryho hlas byl zcela bezvýrazný.

„Nevím,“ opáčil O'Reilly, „ale podle mě by bylo lepší, kdybys měl pravdu ohledně toho penicilinu. Jestli má Fergus jeden z těch nových virů, co jsou vůči penicilinu odolný, opuchnu v pátek o deset babek.“

Na otázku jsi mi ovšem neodpověděl, pomyslel si Barry, a pokud se ohledně té léčby mylím, budu mít další černý bod. Řekl: „Jestli vás trápí jenom tohle, klidně těch deset liber zaplatím za vás.“

„Samosebou,“ řekl O'Reilly, jako by se nechumelilo. Pohodil hlavou směrem ke dveřím. „A teď buď tak hodnej a –“

„...a koukni se, kdo je dál na řadě.“ Barry šel do čekárny. Jaký má smysl tady zůstat, jestli se k němu budou všichni pacienti chovat podezřívavě? „Další, prosím,“ řekl a ani se nedíval, kdo to bude.

„To jsem já, pane doktore.“ Z lavice se zvedla Julie MacAteerová.

Všiml si, že má na sobě volné modré šaty a sandály. Vlasy kukuřičné barvy měla stažené čelenkou a její modré oči se na něj smály. Postřehl, že má na líci ruměnc, a podivil se, proč každá žena na počátku těhotenství jako by zářila. „Dobré ráno, Julie.“ Alespoň Julie mi důvěřuje, pomyslel si.

Vedl ji chodbou. „Jak se má Donal?“

„Něco kuje. Když se včera vrátil domů, byl hrozně zamýšlenej...“

Aha, to ty medaile s Arklem, řekl si v duchu Barry.

„Ale má taky hodně napilno, pane doktore. Dělá střechu na Sonnyho starým baráku.“

„Tohle rád slyším.“

„Myslím, že radní Bishop z toho moc šťastnej není.“

Barry ustoupil stranou, aby jí mohl dát přednost ve dveřích do ordinace.

O'Reilly vstal. „Slyšel jsem, že Bertie Bishop není moc šťastnej. To je ale škoda!“ O'Reilly se uchechl. „Ani nevím, co ho to přimělo, že se uvolil spravit Sonnymu střechu zadarmo...“

Hrom do tebe, ty pořouchlíku! pomyslel si Barry. To my jsme radního přiměli vydíráním k tomu, aby spravil Sonnymu střechu a uložil pět set liber na Juliin účet, když

odešla od Bishopů z místa služebné. Není divu, že na mě včera jen vrčel.

„Každopádně je to ale křesťanský skutek. Slyšel jsem, že by ta střecha dokonce mohla být hotová dříve, než se Sonny vrátí ze zotavovny.“

Julie se usmála. „Víte, že se budeme s Donalem brát?“ Položila si ruku na břicho a odkašlala si. „My se vlastně vzít musíme.“

„A proto jsi tady?“ zeptal se jí O'Reilly.

„Když jsem tu byla naposled, dal jste mi ty papíry pro laboratoř, abych je dneska odpoledne odvezla do Bangoru, a tak jsem si řekla, že zabiju dvě mouchy jednou ranou, a než se tam vypravím, zajdu si k vám na první kontrolu. Poslední měsíčky jsem měla před deseti tejdnama, třiadvacátýho května. Vzorek nesu.“ Podala O'Reillymu lahvičku. „Ráda bych, aby mě prohlíd doktor Laverty,“ řekla. „Když jsem tady byla prvně, byl ke mně moc laskavej.“

Barry se na ni usmál. Narovnal shrnutou látku na vyšetřovací kanapátku. „Vyskočte si sem, Julie,“ řekl. „Vyhrňte si šaty a svlékněte kalhotky. Tady je prostěradlo, abyste se mohla zakrýt. Budu tady za minutku.“

Když vyšel zpoza zástěny, Julie ležela na kanapátku a spodní část břicha a nohy měla zčásti zahalené prostěradlem. Rychle jí položil běžné otázky. „Teď krevní tlak,“ řekl. Na paži jí navlékl manžetu a do uší si zastrčil olivky stetoskopu. „V pořádku.“ Poté nafouknutou manžetu vypustil a oblékl si gumové rukavice. „Musím vás prohlédnout. Mohla byste pokrčit kolena?“

Mezi jednou rukou na jejím podbřišku a dvěma prsty druhé ruky zasunutými do vaginy cítil děložní hrdlo, zvětšené a vychýlené kupředu. Zdálo se, že na deset týdnů, které uplynuly od Juliiny poslední perrody, má

správnou velikost, ale jak Barry věděl, velikost dělohy v prvních třech měsících těhotenství se odhaduje přinejlepším nepřesně. Není tenhle orgán měkčí, než by měl být? Jistý si nebyl, ale v každém případě nemělo smysl Julii znepokojovat.

Přetáhl jí přes břicho prostěradlo. „Všechno vypadá dobře, Julie. Rodit byste měla...“ K datu posledních měsíčků připočítal devět měsíců a ubral týden, „...třináctého února.“

„Esli se o den zpozdím, bude to na svatýho Valentýna!“ Posadila se. „Děkuju vám, pane doktore, a díky za to, že jste ke mně tak laskavej. Tohle je moje první a hádám, že každá ženská bejvá napoprvé kapánek ouzkostná,“ řekla a jednou rukou přitom kroutila cípek prostěradla.

„To ano.“

„Jo, jenže vy mi to usnadňujete, to teda rozhodně. Slyšela jsem, že jste u Maureen Galvinový odvedl parádní kus práce.“ Položila mu ruku na paži. „Odrodíte mi to malý?“

Barry se usmál. Tamtamy v džungli sice pracují, našťestí ale v obou směrech. „Jestli si to přejete...“ řekl. Potom si pomyslel: Pokud tady ještě budu. „Ale nejdřív je nutné, aby vás vyšetřili v Královské porodnici.“

Zamračila se. „Proč? Je snad něco v nepořádku?“

Zavrtěl hlavou. „Běžný postup. První dítě bývá většinou v pořádku, ale odborníci si každé první těhotenství rádi alespoň jednou zkontrolují, aby měli jistotu, že můžete bezpečně rodit doma.“

„S vámi budu docela v bezpečí, doktore Laverty, já to vím.“ Modré oči jí zajiskřily. Ztlumila hlas: „A nevsímejte si toho, co některý lidi vykládaj!“

„Díky, Julie.“ Ještě pár pacientů, jako je ona, a změním názor. „Teď se oblékněte.“ Ne všichni z Ballybucklebo si myslí, že je budižkničemu – a to je dobré vědět.

„Moč je v pořádku,“ řekl O'Reilly.

„Dobrá,“ odvětil Barry a posadil se ke stolu s roletkou, aby vyplnil nezbytné výměnné formuláře.

Julie vyšla zpoza paravánu.

„Z Královské porodnice si vás pozvou a já se na vás těším za měsíc.“ Záměrně neřekl „My se na vás těšíme“. Koukl na O'Reillyho, ale ten ani muk.

„Tak já už poběžím,“ řekla. „Na viděnou za měsíc, doktore Laverty, a...“ Zaváhala. „Donal a já doufáme, že vás oba uvidíme na naší svatbě.“

„Budem tam jako na koni,“ řekl O'Reilly. „A Donala pozdravuj, děvče.“

„Milá holka,“ řekl, když odešla.

„A s těma deseti librama se netrap. Jestli jsi Fergusovi Finneganovi spravil oko, Fergus mi dluží libru, a pokud je náležitě vděčněj, postará se o tebe.“

„Postará se o mě?“

„Za týden se na ballybuckleboským závodišti běží dostih. Jestli ti nedokáže dát tip Fergus, nedokáže to nikdo.“

„Uvidíme,“ prohlásil Barry, kterému případná vítězná sázka připadala podstatně méně důležitá nežli to, zda měl stran žokejova oka pravdu.

„To rozhodně,“ řekl O'Reilly, „ale nejdřív musíme dokončit dopolední ordinaci.“

„Správně,“ přitakal Barry, kterého zajímalo, jak se bude situace s pacienty vyvíjet dál.

Ze všech běžných případů toho dne Barrymu utkvěla v paměti jediná pacientka, žena trýzněná svrabem, jejíž působí samičky členovců rodu *Sarcoptes scabiei hominis*, které se zavrtávají pod kožní záhyby a kladou vajíčka, což vyvolává kruté svědění a zánět. Když Barry pacientku vyšetřoval, měl pocit, že ho svědí celé tělo.

„Prokristapána,“ řekl O'Reilly, když žena odešla, „není sakra divu, že je nakažená parazitem, kterému se skvěle daří ve špinavém ložním prádle.“ Špičku nosu měl popelavou. „Uhádneš, kde bydlí?“

„V obecním bytě?“ V chatrných přízemních domcích na protějším konci vesnice už Barry několik návštěv vykonal. Věděl, že tyhle domy se postavily co nejlaciněji a s maximálním ziskem pro stavitele, jímž nebyl nikdo jiný než radní Bertie Bishop.

„Třefa!“ O'Reilly zaskřípěl zuby. „Jak by krucinál někdo mohl udržovat povlečení v čistotě, když mu horká voda sotva stačí, aby si umyl obličej?“

„Máte pravdu, Fingale.“

„V těch domcích není nic,“ pokračoval pak, zatímco si Barry důkladně drhl ruce, „co by nevyléčila trocha ohně, kteréj strávil Sodomu a Gomoru.“

Barry si ruce utřel. „Nechtěl byste taky, aby se paní Bishopová proměnila v solný sloup?“

„Ani ne,“ řekl O'Reilly. „Flo je slušná ženská. A tahle rodina už nepotřebuje, aby se další její členi v něco měnili.“

„Jak to myslíte?“

„Bertie Bishop už je ta největší hromada koňského trusu široko daleko,“ zněla odpověď, ale Barry si všiml, že špička obrova nosu už má zase normální barvu. Je možné, že O'Reillyho řvaní a hartusení je jako bezpečnostní ventil na parním stroji, napadlo Barryho, který se stále snažil O'Reillymu porozumět. Zajímavá myšlenka!

„Ach, vykašli se na to,“ řekl O'Reilly. „Nemá cenu, abychom si my dva lámali hlavu něčím, co nemůžeme napravit. Pojd', zblajzнем oběd a pak se uvidí, jaký domácí návštěvy pro nás Kinky nachystala.“

Barrymu zakručelo v žaludku a on si uvědomil, že u snídaně toho snědl pramálo. Měl hlad a vyhlídka na oběd podepřená uspokojením z toho, že dnes dopoledne přežil ordinační hodiny, nepochybně snižovala nervozitu z toho, že bude odpoledne jezdit s O'Reillym po pacientech.

7

MILUJTE SE A MNOŽTE SE

O'Reilly odstrčil prázdný talíř. „Tak,“ řekl. Seděl na svém místě u jídelního stolu. „Mrkneme se, co pro nás má Kinky dneska...“ Zvedl kus papíru, kam paní Kincaidová napsala seznam pacientů, kteří si žádají domácího ošetření. „Jen jedna návštěva,“ řekl. „Myrtle MacVeighová. Prý ji zase trápí ledviny, ale Kinky si myslí, že to nebude tak vážné.“

„Proč tedy nepřijde zítra ráno do ordinace? Ušetřila by nám výlet.“

O'Reilly se zasmál. „Až tam dorazíme, hned pochopíš proč.“ Vstal a protáhl se. „A vůbec, Myrtle bydlí kousek od Sonnyho. Nechceš se tam stavit? Aspoň uvidíme, jak pokračují práce na střeše, a ujistíme se, že radní Bertie Bishop drží slovo, co ty na to?“

„Proč ne?“

„Takže nejdřív prohlédneme Myrtle a pak hurá k Sonnymu.“

„Máte auto v garáži, anebo před domem?“

„V garáži.“

„To jsem si myslel.“ Barry mrkl na svoje manšestráky a zauvažoval, jak se jim asi povede, až přejde zadní zahradu k O'Reillyho rozpadající se garáži a bude nucen čelit přívalu milostných pozorností, jimiž ho nevyhnutelně

zahrne Arthur Guinness. Pokaždé, když O'Reillyho černý labrador Barryho zmerčil, rovnou si to k němu namířil a sevřel mu nohu v něžném objetí, což mělo zpravidla neblahé důsledky pro Barryho kalhoty.

„Nemáme na to celý den,“ podotkl O'Reilly, když rázoval kolem stolu. „A vem si přšiplášť. Venku leje.“

Barry odklusal do ordinace a vzal si odtamtud svou černou tašku. Pak hrábl po svrchníku a šel do kuchyně.

Paní Kincaidová zrovna s pomocí provazu a kladky vyťahovala nahoru plně obtížený sušák na prádlo, tři rovnoběžné dřevěné tyče zavěšené u stropu. „Venku je tuze mokro, takže by prádlo kale neprofouklo,“ řekla. „Jenže v pondělí se holt pere.“ Ukázala na Barryho manšestráky. „A snažte se je držet v čistotě jako hodnej kluk!“

„Jistě to zvládnou, pokud mi doktor O'Reilly udrží Arthura od těla.“

O'Reilly už otvíral kuchyňské dveře. „Můžu tě požádat, abys sebou mrsknul?“

„Už jdu.“

Ve chvíli, kdy Barry vkročil na zahradu, uslyšel potěšené štěkání a zahlédl, jak se k němu přes trávník žene Arthur Guinness a mrská ocasem jak o život. Ne, už ne... Snad ho dnes před nápořem ochrání dlouhý plášť.

O'Reilly strčil do úst dva prsty a vyrazil ze sebe hvizd, který zněl jako lodní siréna říznutá lokomotivou.

Arthur doklouzal po vlhké trávě k O'Reillymu, pracně zabrzdil, připlácl zadek k zemi a s vyplazeným jazykem zvedl k O'Reillymu oči.

O'Reilly si odfrkl. „Šmarjá, Arthure, ty ale smrdíš! Marš do boudy a koukej uschnout, ty blboune.“

Pes kupodivu poslechl.

Barryho kalhoty byly zachráněny. Zamířil spolu s O'Reillym k zadní brance.

„Dělej,“ řekl O'Reilly a vyhrnoval si límec svého gumového pláště, „jinak budeme durch.“ Přešel uličku a otevřel vrata garáže. „Počkej, já s autem vyjedu.“

Barry čekal, až naskočí motor a obstarožní rover s dlouhou kapotou vycouvá do uličky. Pak se vydrápal na místo spolujezdce a v tu ránu to s ním hodilo dozadu jako s kosmonautem při startu rakety: O'Reilly vyrazil.

Když O'Reilly dupl při výjezdu na hlavní silnici na brzdu, Barry se musel vzepřít o palubní desku. Zatímco O'Reilly, bubnuje prsty o volant, čekal, až projede traktor s přívěsem, kde se tyčila hromada hnoje, Barry zíral na nahnutou věžičku ballybuckleboského presbyteriánského kostela. Břidlicové tašky, jež v mrholení vypadaly ebenově černé, byly tu a tam porostlé tečkami a dvojtečkami tmavozeleného mechu. Když se Barry podíval dopředu, přes nízkou kamennou zídku dohlédl na hřbitov plný náhrobků, které náležely celým generacím vesničanů.

Rodinné ukazatele, které vnášejí do života Ballybucklebo řád a návaznost, pomyslel si Barry. Jsou na světě horší místa, kde by člověk mohl strávit zbytek života. Tady jsem přece jen doma.

„Konečně!“ O'Reilly vyburácel na silnici.

Barry se jen podívil, proč nezařval „Útokem vpřed!“

Jak O'Reilly řezal zatáčky, vůz kodrcal přes výmoly a nebezpečně se nakláněl. Barry se sotva odvažoval dívat se dopředu a raději se snažil rozptýlit pohledem z okénka. Za úzkým pruhem mořské písčité trávy s růžovými tečkami se rozkládala oblázková pláž. A dál už se pod závojem drobného mženi zasmušile táhly vody belfastského zálivu, šedivé jako bitevní loď.

Cestou rozeznal domek Maggie MacCorkleové a napadlo ho, jestli se ten její „maloulinkej hlavybol“ od

včerejška zlepšil. Už nějakou dobu se v ordinaci neukázala. „Neměli bychom se stavit u Maggie, Fingale?“

„Bude pryč,“ řekl O'Reilly. „V Bangoru, na návštěvě u Sonnyho. Je do toho starýho kozla blázen. Zaskočíme k ní příští týden... ale nápad je to dobrej.“

Barry věděl, že O'Reilly při svých objížďkách nenavštěvuje pouze marody. Zvykl si dohlížet strýčkovským zrakem i na své starší pacienty.

O'Reilly trochu zpomalil, naznačil, že hodlá odbočit doprava, a rozjel se směrem do vnitrozemí. Přidal plyn a řízl mírnou zatáčku tak, že kola vozu daleko přesáhla dělicí středovou čáru. Taktak se vyhnul cyklistovi, který apaticky šlapal stejným směrem. Barry se ohlédl právě včas, aby uviděl, jak se nešťastný jezdec svalil i s kolem do příkopu. Poznal Donala Donnellyho, ale bicykl, který byl při prvním Barryho setkání s Donalem černý, pokrytý skvrnami od rzi, se nějak změnil. Barry se pokusil rozeznat, kolika různými barvami teď stroj hýří, ale to už se O'Reilly řítí do další zatáčky.

„Málem jste smetl Donala, Fingale.“

„Cyklistů já si nikdy nevšímám. Moje auto znají. Klidí se mi z cesty.“

Což je vcelku pravda, pomyslel si Barry. Kolikrát viděl cyklistu sletět do příkopu jako dnes Donala? O'Reillyho naprostý nezájem o ostatní uživatele silnice byl cenou, kterou museli obyvatelé Ballybucklebo zaplatit za to, že mají takového doktora. Podle Barryho to byl poctivý obchod, ačkoli Donal Donnelly si to možná nemyslel. Vrhł za sebe kvapný pohled a shledal, že se Donal vyškřábal z příkopu a znovu nasedá na kolo.

„Propánajána!“ řekl Barry. „Donal si natřel bicykl! Vypadá jako Josefův pestrobarevný plášť na kolečkách. Proč asi?“

„To mu je podobný,“ řekl O'Reilly. „Bezpochyby se to v pravej čas dozvíme.“ Zpomalil, odbočil na příjezdovou cestu k farmě a zastavil na dvoře. „Jsme tady. Šup ven!“

Barry popadl svou černou tašku, vyhrabal se z auta, vyhnul se kolii, která zjevně patřila ke standardnímu vybavení všech farem v Ulsteru, a šel k patrovému stavení ze šedivého kamene, hnědě lemovanému rámy křídlových oken. Stejně jako u Maggie byly i tady parapety vyzdobené truhlíky s květinami, jejichž jasně zbarvené okvětní lístky zjemňovaly strohost budovy. Pod střechou z vlnitého plechu na štítové straně domu se sušily pláty rašeliny. Barry ucítil kravský hnůj.

O'Reilly zatukal na dveře.

Otevřelo asi čtyřleté dítě. „Mami, doktor je tady!“

O'Reilly holčičce počechral vlasy. „Jak se máš, Diano?“

„Maminka je zase marod,“ odpovědělo děvčátko. „Pojďte dál!“

Barry krácel za O'Reillym do kuchyně s vysokým stropem. Z kamen, kde plál oheň živěný borkami, se linulo příjemné teplo a vůně doutnajících rašeliny. Po dlážděné podlaze se válely dětské hračky: bezoký medvídek napůl zahrabaný v hromadě kostek z lega, dvě tříkolky, odhozený kovbojský obleček se dvěma šestiraňáky, čtyři panenky, z nichž jedné chyběla ručička, kočárek pro panenku.

Někde v domě plakalo mimino.

„Je tady,“ řekla Diana a otevřela O'Reillymu dveře.

Vedly do ložnice v přízemí, kde byly na jedné půlce dvojpostele shrnuté lůžkoviny.

Barry vešel. Diana stála v koutě s očima dokořán a cucala si palec. Podél zdi byly vyrovnány tři nachlup stejné dětské postýlky – ve dvou spala nemluvnata. No, není divu, že O'Reilly povídal, že pochopím, proč Myrtle

MacVeighová nemohla přijít do ordinace, napadlo Barryho. Myrtle má čtyři děti, z nichž třem je zhruba půl roku.

„Díky, že jste přišel, doktore O'Reilly,“ řekla zavalitá žena se šřapatými vlasy, která seděla v křesle. „Ta stará pátalie se mi už zase rozjela.“

Bylo už po druhé hodině, ale ona měla stále na sobě domácí pantofle a růžový župan přehozený přes flanelovou noční košili. Krmila dítě z lahvičky. Pláč, který Barry předtím zaslechl, už ustal. Žena se třásla a Barry viděl, že se jí na obočí leskne pot.

„Po porodu trojčat dostala Myrtle infekci močových cest. Myslel jsem, že už jsme to zlikvidovali,“ řekl O'Reilly.

„Kdo to je?“ zeptala se a pohodila hlavou směrem k Barrymu.

„Myrtle, tohle je můj asistent, doktor Laverty.“

„Jo,“ řekla, „o něm jsem už slyšela, to teda jo.“ Odmítla se Barrymu podívat do očí.

O'Reilly její výrok nijak nekomentoval. Místo toho se zeptal: „Takže co tě asi tak trápí?“

„To ledviny, tak to je.“ Hovořila s jistotou.

O'Reilly přitakal. „Nejspíš ano,“ řekl. „Nechceš mi povědět, jak tě trápí?“ Přitom jí položil ruku na zápěstí.

„Vozvalo se to předminulou noc. Začala jsem se klepat jako sulc. Jsem hrozitánsky utahaná a...“ Ztišila hlas a něco řekla O'Reillymu přímo do květákovitého ucha.

„Hmmm,“ pronesl O'Reilly. „Dysurie a vysoká frekvence.“

Barrymu došlo, že mu O'Reilly, který se před pacienty zpravidla lékařské hantýrce vyhýbá, nyní sděluje, že pacientka zakouší při každém močení pálení a bodání a musí chodit na záchod velmi často. Tohle byly klasické příznaky zánětu močového měchýře. Myrtle bylo trapné

rozmlouvat o tak osobních záležitostech před cizím mužem, i když se jednalo o lékaře, a O'Reilly se snažil ji této nutnosti ušetřit.

O'Reilly se nad pacientkou sklonil a Barry uviděl, jak jí položil dlaň na kříž. „Pálí to?“

Zajíkla se.

Kromě měchýře bude mít tedy nejspíš zanícené i ledviny.

„Pulz máš trochu moc rychlej.“ O'Reilly se napřímil. „Co o tom soudíte, doktore Laverty? Já se domnívám, že má Myrtle pravdu.“

O'Reilly tedy nehodlá předstírat, že žádá Barryho o radu. Barry nemohl než s kolegovou diagnózou souhlasit. „Infekce ledvin,“ řekl a úmyslně se přitom vyhnul slovům jako akutní pyelonefritida.

„A léčíš se nějak sama, Myrtle?“ otázal se O'Reilly.

„To si pište,“ řekla. „Lék vod mojí babičky. Dvě unce kafru, unce jalovcového oleje, půl unce terpentýnu a trocha strouhaného křenu... v pintě dobrého džinu. Sklenička třikrát denně.“

Barry vytřeštil oči. Vypadalo to na dost jedovatý dryák, ale po měsíci stráveném tady si už pomalu zvykal, že slýchá o různých bizarních venkovských medicínách.

„To je silnej materiál,“ řekl O'Reilly, „ale pochybuju, že by účinkoval.“ Zaštrachal v tašce. „Na!“ Vytáhl dvě lahvičky. „Mám dojem, že pomůže spíš tenhle citronan sodný a soda.“ Postavil lahvičku na noční stolek.

Zmíněné směsi se používalo k tomu, aby se obnovila zásaditost moči a zastavilo se množení koliformních bakterií, jež byly nejběžnější příčinou infekcí močových cest.

„A tohle je sulfametizol.“

Zašilhala po druhé lahvičce. „To jsou stejný prášky, co jste mi dával minule.“

O'Reilly přisvědčil.

„Senzace,“ řekla. „Ty mi udělaly náramně dobře.“

Barry si odkašlal. Zdálo se mu, že tablety infekci přece jen neumořily. Zaváhal a pak řekl: „Mám s sebou nějaký nitrofurantoin.“ Čekal, jak O'Reilly zareaguje na nevyžádaný návrh, týkající se použití modernějších antibiotik.

„Vážně?“

„V tašce.“

„Sem s nimi!“

Barry podal lahvičku O'Reillymu.

„Já chci ty sulfa-ulfa-cosi, co mi dává doktor O'Reilly,“ trvala Myrtle na svých právech.

Barry se kousl do jazyka.

„Ne,“ řekl O'Reilly vyrovnaným tónem. „Ne, ty nedostaneš. Sulfa-ulfa už vyšly z módy. To, co má tady doktor Laverty, je daleko lepší. On drží krok s nejnovější vědou.“

„Já chci to starý,“ řekla a vytáhla miminku lahvičku z úst.

„Já vím,“ řekl O'Reilly. „Babičkovský recepty... Nezabraly, vid’?“

„Ne, pane doktore.“

„Tak vidíš! Koukej užívat, co ti dáváme my dva, a budeš jako křepelice, ani se nenaděješ!“

Zmohla se na slabý úsměv. „To budu při té své smečce potřebovat... Je prima, že šel malej Peter dneska s tatínkem.“

Pro Boha živého, pomyslel si Barry, ta chuděra má děti pět! Zázrak, že to vůbec zvládá. Není divu, že za ní O'Reilly jezdí domů.

„Kde je Paddy?“ vyptával se O'Reilly.

„Však víte, jak to chodí při farmaření. Ouroda je letos brzo, takže musí pokosit sena. Až bude hotovo, přijde i s Peterem, tak je to.“

„Prima,“ řekl O'Reilly. „Zajdu na slovíčko k okresní sestře. Aby sem zaskočila a píchla ti, než budeš zase na nohou.“

„Děkuju vám, pane doktore.“ Zvedla se a položila dítě do prázdné postýlky. Když se narovnávala, šklubla sebou a chytila se za kříž. „Doufám, že se s těma vnitřními nemejlíte, mladíku,“ řekla a poprvé se na Barryho podívala zpříma.

„Nemejlí se,“ řekl O'Reilly. „To ti zaručuju!“

Barry vyčkal, až O'Reilly pacientce vysvětlí, jak má lék užívat. Potom O'Reilly pokračoval: „A pamatuj si, Myrtle, není nic divného, když žena při porodu dostane infekci ledvin ani když se ta šlamastyka pozdějc znovu rozjede. Chci, abys pila hodně tekutin, hlavně pomerančový šťávy, a držela si ledviny hezky v teplotě.“

„Ano, pane doktore.“

„Fajn,“ řekl O'Reilly. „Jeden z nás se tady zítra staví, ale kdyby bylo potřeba, neboj se a cinkni paní Kincaidový.“

„Ano, doktore O'Reilly,“ řekla. „A doufám, že sem zejtra přijdete vy, to teda jo.“

„Uvidíme,“ odušil O'Reilly. „Teď už ale musíme běžet. Ven trefíme sami.“

Barry počkal, dokud rover se šklubnutím nevyrazil zase na silnici. „Zdá se, že mě tu nikdo nebere moc vážně.“

„Kecy! Jen vydrž a dělej svou práci, jak můžeš nejlíp.“

Barry si vzdychl. „Doufám, že máte pravdu.“

„Mám,“ řekl O'Reilly a odbočil doleva na makadamovou silnici. „Ještě to není tak dlouho, co MacVeighovi začali znovu důvěřovat *mně*. Chvilku jsem si myslel, že se mnou jaktěživi nepromluví.“

„Proč ne?“

„Antikoncepce,“ řekl O'Reilly a sjel dvěma koly na okraj příkopu, aby se vyhnul povozu se senem, taženému dvěma clydesdaleskými koňmi.

Barry čekal.

„Než se narodil Peter, nejstarší z dětí, Myrtle ke mně zašla, protože s Paddym nechtěli mít děti hned po svatbě. Tehdy ještě nebyly žádný ty tvoje pilulky.“

„Já vím.“

„Jo,“ pokračoval O'Reilly, „ale jiný věci už k mání byly. V roce devatenáct set šestnáct se neodehrálo jen velikonocní povstání v Dublinu.“

„Nějak jsem ztratil nit, Fingale.“

„Devatenáct set šestnáct. V tomhle roce si Margaret Sangerová otevřela v New Yorku první kliniku na omezení porodnosti. Tos byl ještě nějaký čásek na houbách.“

A jestli dobře počítám, tys byl, milý Fingale, zralý osmiletý junák, řekl si v duchu Barry.

Musel se rychle chytit palubní desky, protože O'Reilly zničehonic bez důvodu zabrzdil. Pokud to Barry mohl posoudit, v cestě jim nic nestálo, ale vzápětí se vedle auta z jeho strany objevil bažantí kohout, který si to hrdě štrádoval přes silnici, následován dvěma ošumělými slepičkami.

„To by byla škoda, srazit tak velkého chlapáka,“ řekl O'Reilly. „Přinejmenším autem. Ale až začne sezona, mi-lerád ho srazím dobře mířenou ranou.“

„Tomu nerozumím, Fingale. Cyklistům pozornost nevěnujete, ale divoce brzdíte kvůli lovnému ptactvu.“

„No jistě,“ řekl O'Reilly. „Cyklisti se strílet nedají, takže je s nima houby zábava.“ Vyrázil dál. „A teď o Myrtle. Navrhl jsem jí, aby s Paddym používali kondomy, a oni mě poslechli. Jedenáct měsíců nato se narodil Peter.“

„Vysvětlil jste jí, že v kondomu někdy bývá dírka?“

„Jistě. A její manžel Paddy je starej vtipálek. Dal malýmu přezdívkou Ďourka.“

Barry se usmál.

„Takže příště jsem jí doporučil pesar – diafragmu.“

Barry si vzpomněl na holčičku Dianu. „Ne,“ řekl, „tomu nevěřím!“

„Radši bys měl. Vysvětlil jsem jim, že diafragma nemusí pokaždé úplně těsnit...“

„A holčička dostala jméno...“

„...Diana. Bariérovým metodám tudíž věřit přestali a znovu mě žádali o radu.“

„A proto jste jim poradil metodu přirozeného rytmu – plodné a neplodné dny.“

„Správně.“ O'Reilly zabočil doleva. „A výsledek jsi viděl – trojčata. Což byl totální konec jejich důvěry ve mne.“

„Jenže to přece není vaše vina!“

„Myslíš, že to snad nevím? Právě tohle se ti celou dobu snažím říct. Ať děláš, co děláš, někteří pacienti spokojeni ne a nebudou.“

Kdežto jiní budou mrtví, pomyslel si Barry, jemuž se náhle vybavil major Fotheringham.

„S tím se musíš naučit žít,“ řekl O'Reilly.

Barry chápal, co se mu O'Reilly pokouší sdělit, ale když auto o fous minulo zatoulanou ovci, zaječel jen: „Dávejte pozor, Fingale!“

„Na to se vybodni,“ řekl O'Reilly, „to byla jen ovce. A tohle je ta potíž s celým lidským plemenem: často mám pocit, že jsou všichni spříznění s ovцами. Jeden pochoduje v čele a ostatní jdou slepě za ním.“

„Pokud mi tedy Myrtle MacVeighová odmítne důvěřovat, poví to kamarádkám?“

„Nejspíš jo. Ale na druhou stranu, pokud se jí po těch lécích, cos jí dal, udělá líp a pokud se Fergusovi Finneganovi zlepší oko, kdo ví? Mohl bys získat nové přívržence.“

„Taky si myslím.“

„A já to sakra dobře vím! Vem si třeba ty MacVeighovy. Jakmile se dozvěděla, že čeká trojčata, opustili mou praxi.“

„A proč se k vám zase vrátili?“

„Čistě náhodou. Musela jít родit do Královský porodnice. Každý praktický doktor, co má všech pět pohromadě, by odmítl родit trojčata doma.“

„To je fakt.“

„Dva dny po propuštění dostala zánět močových cest. Volala novému obvodákovi. V sobotu ve dvě ráno. Řekl jí, že to není jeho problém – ať prej jde zpátky do nemocnice. Odmítl k ní přijet.“

Barry ucítil, jak auto zpomaluje.

„Paddy mi zavolal.“

„A vy jste jel?“

O'Reilly věnoval Barrymu pohled, jímž by nejspíš počastoval obecního blba. „Přirozeně. Musel jsem ji dát dohromady, a navíc jsem ji dostrkal do Královský ke gynekologovi na sterilizaci. Spravili ji jaksepatří, MacVeighovi jsou od té doby u mě a vycházíme spolu báječně.“

„Takže někdy vám pacient fakt odpustí?“

„Jistě. Zní to sice banálně, ale je to pravda: všechny rány zhojí čas.“

„Podle vás tedy stačí, abych byl dost trpělivý?“

O'Reilly se zasmál. „Správně. Měj s pacienty trpělivost.“ Začal ubírat plyn. „Každopádně mi nijak neuškodilo, že Paddy bere skoro všechno s humorem. Víš, co mi řekl minulej tejden?“

„Ne.“

„Víte, doktore,‘ povídá mi, ‚teď jsme rádi, že tu naši drobtinu máme, ale fakt jsme se na vás zlobili. Mysleli jsme, že jste nás zklamal. Mrzí mě, že s váma moje panička chvíli nemluvila, ale víte, jsme nakonec jediný rodiče,

co mají pět děcek, který se jmenujou tak, že můžou z fleku založit rokenrolovou kapelu: Ďourka, Diana a Rytmická trojka!“

Zatímco se Barry smál, O'Reilly zajel ke straně silnice. „A jsme tady,“ řekl. „U Sonnyho chalupy. Pojďme se kouknout, jak to veledílo pokračuje.“

8

VZHŮRU, TESAŘI, DO VÝŠE STŘECHU ZVEDNĚTE!*

Barry měl dojem, že se kolem Sonnyho domu nic moc neděje. Po zdech dvoupodlažní stavby, která neměla střechu, se vinuly úponky břechtanu. Na travnatém okraji záhonu poklidně odpočívala odstředivá ždímačka a televizor. Přední zahrádka byla zarostlá ostružiním a zaneřáděná starými auty, motocykly a zemědělskými stroji, opodál trůnil také žlutý karavan.

Když Sonny onemocněl, byl dopraven do Královské nemocnice a posléze do sanatoria v Bangoru, Maggie MacCorkleová adoptovala jeho pět psů. Obvykle bydleli v karavanu, zatímco Sonny spával v autě, protože dům byl bez střechy už mnoho let, od doby, kdy se strhla hádka o položení nových břidlicových tašek.

Na opravu střechy si tehdy Sonny sjednal stavební firmu radního Bishopa a ta odstranila starou krytinu. Bishopova nečekaná žádost o platbu předem, což bylo v Ulsteru dost neslýchané, přišla ve chvíli, kdy byly staré tašky dole, a Sonny mu pořádně hnula žlučí, takže se vzepřel a zaplatit odmítl. Podle O'Reillyho řekl Bishop Sonnymu, že

* Román J. D. Salinger. (Pozn. překl.)

jestli si myslí, že tohle dílo bude hotové dřív, než peníze přejdou hezky z ruky do ruky, tak je vedle jak ta jedle, načez Sonny, muž zpravidla velmi zdvořilý, Bishopovi doporučil, ať provede cosi, co O'Reilly popsal jako úkon z fyziologického hlediska zcela vyloučený.

Taková tedy byla situace, dokud O'Reilly s Barryho pomocí neobvinil Bishopa z otcovství nenarozeného dítěte Julie MacAteerové, neřekl mu, že to všem dokáže, a nepohrozil radnímu veřejným zostuzením. Vyvinul tudíž nátlak postačující k tomu, aby se Bishop uvolil střechu znovu postavit, aniž to Sonnyho bude stát jedinou penci.

Pak se ale plán zkomplikoval ve chvíli, kdy se Donal Donnelly přiznal ke svým hříchům a požádal Julii o ruku, takže O'Reilly už neměl na Bishopa žádnou páku. Od té doby dělalo O'Reillymu a Barrymu starosti, že by Bishopa mohlo napadnout daný slib porušit.

Barry viděl, že na štítové straně domu stojí lešení a že od země až do nejvyššího patra téhle pavoukovité konstrukce z rezavých trubek vedou žebříky. Na horní podlážce stál muž třímající starý střešní trám, který zrovna házel na zem. Dřevo žuchlo do kopřiv.

Barry prošel kolem auta a stanul vedle O'Reillyho. Přestalo pršet. Hlína čerstvě voněla a z asfaltu, do něhož pražilo slunce, stoupaly kotoučky páry. „Jak jim to tu jde od ruky, Fingale?“

O'Reilly strčil do černých železných vrátek, jež vystupovala z trnkového živého plotu.

Barry uslyšel zaskřípění pantů.

„Zázraky se dějí – Bertie Bishop drží slovo!“ řekl O'Reilly. „On vlastně nakonec musí...“

„Proč?“

„Copak s náramnou pompou neprohlásil, že je to od něj akt křesťanského milosrdenství? Natlačili jsme mu do hlavy, že za tohle mu obec nejspíš postaví sochu!“

Barry se zasmál: na tenhle rozhovor si živě vzpomínal.

„Lidi jako Bishop bývají příliš velcí ješitové, než aby od něčeho takového ustoupili.“ O'Reilly upřel zrak na muže na střeše. „Jestli se nepletu, támhle nahoře je Seamus Galvin.“ Udiveně zavrtěl hlavou. „Seamus Galvin, největší flákač pod sluncem, pracuje! Věřil bys tomu? Určitě se snaží poschraňovat ještě pár liber, než se s Maureen vydají do Států.“

„Proč se ho rovnou nezeptáme?“ Barry prošel brankou a O'Reilly ho následoval. Vida, tohle je změna! pomyslel si Barry. Většinou se držím já v patách O'Reillymu.

Kráčeli po cestičce z nerovných betonových desek, plných prasklin, jimiž se prodírala ke světlu tráva a trsy jablečnicku. Když jim listy jablečnicku zapraštěly pod botou, vydávaly nepříjemný štiplavý zápach. Nad spleť ostružinových křovisek podél cesty poletovali dva bělásci.

Barry zastavil u paty schodiště. Stál zde rezavý koš na uhlí, kde na hromádce vychladlého popela trůnily dvě plechovky od polévky, zčernalé od ohně. Zející ústí plechovek byla omotaná kusy drátu zakroucenými do klíček – čajové konvice ulsterských dělníků. Bez štědré dávky silného čaje se žádná práce dokončit nedá!

„Ty jsi tu sám, Seamusi Galvine?“ zařval O'Reilly k nebesům.

Muž nahlédl přes okraj podlahy. „To jsem, pane doktore O'Reilly. Počkejte, hnedlinko slezu dolů.“

Barry pozoroval, jak Seamus leze na žebřík a započíná sestup, který provází sprška rzivých vloček, odlupujících se z vratkého lešení.

„Hle,“ pravil O'Reilly, „slovy starého hymnu bych řekl: Onť přichází prostřed klesajících oblaků.“

Z poslední příčky Galvin seskočil. „Pěkný vodpůldne, páni doktoři!“ řekl, když ztěžka dopadl na zem.

„Ten kotník už máš lepší, Seamusi?“ vyzvídal O'Reilly.